VERSLAG

Vergadering
GEMEENTERAAD VAN HILVERSUM
27 JANUARI 2021

INDEX RAAD 27 JANUARI 2021

NR AGENDA	NR GEMBLAD	OMSCHRIJVING	BLZ
1		Vaststellen agenda	4
2		Lijst ingekomen stukken	4
3		Vaststellen verslag raadsvergadering d.d. 9 december 2020	4
4		Vaststellen verslagen raadscommissievergaderingen 6 en 13 januari 2021	4
5	01	Benoeming en beëdiging commissielid de heer F.A. Lawerman	4
6	02	Begroting 2021 Gemeentelijk Gymnasium Hilversum	4
7	03	Initiatiefvoorstel gebiedsagenda 1221	5
8	04	Uitgangspunten transitievisie warmte	14
9	05	Rapportage en voorstellen raadswerkgroep vergaderen	25
10		Vragen aan het college	30
11		M21/01 – Giftenbeleid voor uitkeringsgerechtigden	30
12		M21/05 – Expertmeeting flexwonen	31
13		M21/16 – Raadsonderzoek WMO Welzijn	32
14		M21/17 – Hernieuwd perspectief voor de horeca	36

GEMEENTE HILVERSUM
RAADSVERGADERING VAN 27 JANUARI 2021
(verslag)

Voorzitter: de heer P.I. Broertjes (burgemeester).

Aanwezig zijn de leden: de heer H.P. Blok (Hilversums Belang), de dames M. Boumadkar-Boukhriss (Hart voor Hilversum) en A.A.S. den Daas (D66), de heer J. van Drogen (GroenLinks), mevrouw F.F. van Drooge (PvdA), de heren M.F. Eerenberg (Hart voor Hilversum), H.H. Fennema (VVD), J.E.M.G. Göbbels (Democraten Hilversum), H.R. Jaarsma (D66) en A.S. de Jong (D66), de dames M.J. de Jong-Schrijvers (Hart voor Hilversum) en J. Kalk (PvdA), de heren H. Koç (Hart voor Hilversum) en F.R. Kool (GroenLinks), mevrouw M.G. Kooloos (Leefbaar Hilversum), de heren E.J. Kruijswijk Jansen (CDA) en R.J.C. Lancé (Leefbaar Hilversum), mevrouw H.M.G.J. van de Linde (VVD), de heer T. Pelsma (ChristenUnie), mevrouw R.W.C. Redmeijer (Hart voor Hilversum), de heer F.W. Reijmerink (VVD), mevrouw M.H.A. Remmers (GroenLinks), de heren P.H.J.R. van Rooden (SP), J.A.C. Slingerland (Hart voor Hilversum), D.E.O. Streutker (CDA), P. Veenendaal (GroenLinks) en J.R. Verheij (D66), de dames B. Verweij (SP) en M.I. van Vliet (D66), de heren M.F. Vogel (VVD) en N.G.T. van Voorden (CDA), mevrouw A.F. Vreugdenhil-de Blécourt (ChristenUnie), de heer J.A. van Waarden (GroenLinks), mevrouw V. Wesselink (D66) en de heren T.R. Westerneng (VVD) en A. Yorulmaz (CDA).

Griffier: de heer P.M.H. van Ruitenbeek.

Wethouders: de heren B. Heller, G. Kuipers, A.R.C. Scheepers en F.G.J. Voorink en de dames K.J. Walters en A.J. Wolthers.

Afwezig: de heer R. Verkuijlen (VVD).

De VOORZITTER opent de raadsvergadering om 20.00 uur en heet allen welkom. Hij feliciteert de raadsleden Reijmerink en Groesz met de geboorte van respectievelijk hun zoon Beer en dochter Adelina. Van de heer Verkuijlen is bericht van verhindering ontvangen.

Vervolgens wijdt hij een paar woorden aan het gisteravond gebeurde in Hilversum en zegt hij dank voor de vele ontvangen steunbetuigingen. De avond was spannend vanwege veel onzekere variabelen, zeker in de vooravond. Politie, boa's en de afdeling Openbare Orde en Veiligheid van de gemeente hadden zich voorbereid, wat tot een succes heeft geleid om de binnenstad bijna schadevrij te houden. Op een gegeven moment hielden zich 100 tot 150 jongeren, waarvan 80% uit Hilversum, vooral op het marktplein op, maar zij hebben het Media Park gelukkig niet aangedaan. Er zal nog de nodige nazorg worden verricht met de ouders. De ingezette methode van het eerst aanspreken van de groep had succes. Vanaf 21.00 uur werd de sfeer grimmiger en werd de jongeren gezegd in verband met de avondklok te vertrekken. De ME heeft niet opgetreden en daardoor vond geen escalatie plaats. De Hilversumse politie heeft uitstekend en zeer beheerst werk verricht, waarvoor hij complimenten uitdeelt. Na het leegstromen van het marktplein was het vrij rustig en is er nog een enkele ruit gesneuveld.

Het beeld voor de komende dagen is nog niet erg rustig, maar diensten bereiden zich voor op wat komen gaat.

Mevrouw DEN DAAS dankt namens de raad de burgemeester voor de ondernomen acties. Mochten er weer dergelijke situaties ontstaan, dan hoopt zij dat de burgemeester, politie, boa's, hulpverleners en de afdeling Openbare Orde en Veiligheid die met evenveel souplesse zullen behandelen.

Volgens de noodwetgeving is het nodig om vast te stellen welke raadsleden op digitale wijze ter vergadering aanwezig zijn. Daarom laten de in dit verslag vermelde raadsleden horen dat zij aanwezig zijn en is te constateren dat zij tevens in beeld te zien zijn.

1 VASTSTELLEN AGENDA

De VOORZITTER deelt mee dat vier moties vreemd aan de orde van de dag als agendapunten 11 tot en met 14 zullen worden behandeld. Het betreft de moties:

- motie M 21-1 van de SP, de Hart voor Hilversum, de PvdA en Hilversums Belang over giftenbeleid voor uitkeringsgerechtigden;
- motie M 21-5 van Hart voor Hilversum, de VVD, Leefbaar Hilversum, Democraten Hilversum en Hilversums Belang over een expertmeeting flexwonen (VADO);
- motie M 21-6 van het CDA, Hilversums Belang, Democraten Hilversum, de PvdA, de SP en Leefbaar Hilversum over een raadsonderzoek Wmo/welzijn, een schone lei voor een nieuwe raad;
- motie M 21-17 van de VVD, Hart voor Hilversum, D66 en Hilversums Belang over hernieuwd perspectief voor de horeca.

Vervolgens wordt de agenda vastgesteld, met inachtneming van de gemaakte kanttekening.

2 LIJST INGEKOMEN STUKKEN

Voor de geagendeerde stukken wordt verwezen naar de in de rubrieken 0, I en III van de bij de agenda overgelegde lijst van ingekomen stukken.

De VOORZITTER deelt mee dat het CDA heeft gevraagd om brief 3 van rubriek III van de Stichting Heuvelpark, ingekomen op 22 december 2020, over Heuvellaan 50, te agenderen voor een commissievergadering.

Zonder stemming wordt conform de voorstellen van de voorzitter van de raad bij de ingekomen stukken besloten.

3 VASTSTELLEN VERSLAG RAADSVERGADERING D.D. 9 DECEMBER 2020

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

4 VASTSTELLEN VERSLAGEN RAADSCOMMISSIEVERGADERINGEN VAN 6 EN 13 JANUARI 2020

De verslagen worden ongewijzigd vastgesteld.

5 BENOEMING EN BEËDIGING COMMISSIELID DE HEER F.A. LAWERMAN

Zonder stemming wordt conform het voorstel van de voorzitter en de griffier besloten de heer F.A. Lawerman tot commissielid voor de PvdA te benoemen.

In handen van de VOORZITTER legt de heer LAWERMAN de bij wet voorgeschreven verklaring en belofte af.

6 BEGROTING 2021 GEMEENTELIJK GYMNASIUM HILVERSUM

Zonder stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

7 INITIATIEFVOORSTEL GEBIEDSAGENDA 1221

De VOORZITTER deelt mee dat de Gebiedsagenda 1221 eerder door verschillende commissies is behandeld. Het college stelde zich op het standpunt dat het zijn bevoegdheid is om de gebiedsagenda vast te stellen. Met het voorstel willen de initiatiefnemers bereiken dat de raad de Gebiedsagenda 1221 vaststelt. Het college heeft daarover geadviseerd er geen bezwaar tegen te hebben als de raad dat doet. De commissie heeft het initiatiefvoorstel op 13 januari jl. behandeld, waarbij de woordvoerders veelal positief adviseerden, maar zij gaven aan het onderwerp wel met debat te willen behandelen.

Wethouder Voorink zegde toe de raad een overzicht te geven van de verschillen tussen de gebiedsagenda en het huidige bestemmingsplan.

De heer GÖBBELS herinnert aan insprekers die de raad met klem vroegen de gebiedsagenda gewijzigd vast te stellen, juist omdat in de planuitwerking de samenspraak betekenisloos is en blijft. Zo staan 300 woningen op één locatie geprogrammeerd, waar volgens de norm 161 woningen gebouwd mogen worden. De ontwikkelaar laat zien hoe dat kan. Tot de flexibele norm van 110 tot 115 woningen per hectare kiest die het hoogste aantal, 115. Daarna plust hij volgens de samenspraakregeling met 30% op en komt dan uit op 209 woningen per hectare. Daarna volgt de input uit de markt en de gemeente en stijgt het woningaantal op tot 300 per hectare.

De ingediende amendementen pretenderen niet zaligmakend te zijn en zullen niet alles oplossen. Ze zijn volgens hem wel redelijk en geven meer duidelijkheid. Steun voor die amendementen zou niet langs scheidslijnen van oppositie en coalitie moeten lopen, maar zou raadsbreed moeten zijn. Eén amendement over de ontwikkelstrategie is wel van kracht, ondanks dat het niet als bijlage is toegevoegd. De raad zal dus per locatie uitspraken moeten doen, wat ook aansluit bij de presentatie van supervisor Voogd bij de commissie van Welstand en Monumenten, eind 2020, waarin hij aankondigde dat de raad per ontwikkellocatie zou worden betrokken. Tot nu toe is dit niet het geval, maar wel wordt de omgevingsvergunning verleend. Graag hoort hij van het college dat het geen omgevingsvergunning verleent voor de 50+-locaties, geen opsplitsingen maakt voor die locaties, zodat men onder het getal blijft en het geen nieuwe intentieovereenkomsten sluit voordat de raad de ontwikkelstrategie per locatie heeft bekrachtigd.

Mevrouw KALK meent dat de gebiedsagenda als kaderstellend verhaal door de raad vast te stellen is. Vandaar dat het initiatiefvoorstel is ingediend. Zij is het met het college eens dat in het gebied 1221 veel te verbeteren is. Het ontwikkelingsproces heeft ook zeker bijgedragen aan een gezamenlijk proces over wat er kan en moet worden aangepakt. Veel participanten en bewoners waren tevreden over het proces.

Hilversum heeft de uitdaging van meer benodigde woningen. Er is woningnood en gekte op de woningmarkt. Dat probleem is niet alleen in Oost op te lossen, omdat die wijk al genoeg versteend is. Nog meer stenen gaat ten koste van de leefbaarheid. Bewoners zijn teleurgesteld en vinden dat na een bepaald moment te weinig is overlegd. Corona is geen excuus om dan maar niets te doen en door te gaan. Gelukkig heeft het college aangegeven hierop meer te willen sturen. Zij wil graag meters maken, omdat Oost verbeteringen verdient. Om bewoners en ontwikkelaars te helpen zijn amendementen ingediend. Het is belangrijk dat de raad zijn rol en verantwoordelijkheid ter hand neemt, wat gebeurt door de gebiedsagenda vast te stellen en met amendementen in te stemmen. Een van die onduidelijkheden betreft de bouwdichtheid. Duizend woningen is de max voor het gehele gebied, met een bouwdichtheid van 1,3 FSI. Bij een gewenste afwijking daarvan moeten omwonenden daarin gekend zijn en is het besluit daarover aan de raad. Daarom heeft de PvdA het amendement samen met Democraten Hilversum

Amendement A 21-3 ‘1.000 woningen in 1221’
“De gemeenteraad van Hilversum in vergadering bijeen op 27 januari 2021, behandelend het agendapunt Gebiedsagenda 1221;
overwegende dat:

- de Gebiedsagenda 1221 is/was een pilot in het kader van de Omgevingswet, ‘alsof deze al van kracht is’. Het biedt ontwikkelaars, de gemeente én bewoners houvast en een stem bij de

ontwikkeling van bouwlocaties in postcodegebied 1221. Zoals de raadsinformatiebrief van 4 januari jl. memoreert is deze agenda twee jaar geleden na inhoudelijk advies van de commissie door burgemeester en wethouders vastgesteld. De waardering voor het proces destijds was groot, net als het draagvlak onder bewoners van 1221;

- belangrijk onderdeel van de Gebiedsagenda is de voorgenomen bouw van 1.000 nieuwe woningen in het hele gebied. Daarmee groeit het aantal inwoners in 1221 naar verwachting van 8.900 tot circa 10.000, met bijbehorend extra ruimtebeslag, ook buiten het wonen zelf. Uitgaande van circa 8,5 hectare aan ontwikkelruimte wordt uitgegaan van een bouwdichtheid per locatie van 115 woningen per hectare, met als referentie Villa Industria;
- tegelijkertijd belooft de Gebiedsagenda meer groen en meer ruimte voor spelende kinderen, voetgangers en fietsers. Omwonenden vrezen dat het toch al dichtbebouwde 1221 nog meer versteent en volloopt met auto's Tegelijkertijd staat de behoefte aan woningen buiten kijf;
- voorts overwegend dat voor het draagvlak voor de Gebiedsagenda en de ontwikkelingen in 1221 duidelijkheid en transparantie een eerste vereiste is;

besluit:
de volgende beslispunten aan het raadsbesluit toe te voegen:

2. het aantal van 1.000 woningen als kader vast te stellen en hier zo nodig alleen naar beneden toe van af te wijken, indien zulks ruimtelijk is gewenst;
3. daarbij als bouwdichtheid, inclusief kantoren, P-garages en overige bebouwing, een norm van 1,3 FSI te hanteren voor het bovengronds bouwvolume vanaf een niet verhoogd maaiveld;
4. indien afwijking van deze norm op een van de locaties wenselijk is omwonenden daarin te kennen (participatie) en de uiteindelijke afwijkingsbevoegdheid aan de raad te laten."

(Amendement A 21-3 van de PvdA, Democraten Hilversum en Hilversums Belang)

De heer VAN ROODEN deelt mee dat de SP zich heeft aangesloten bij het initiatiefvoorstel om de gebiedsagenda vast te stellen. Met name naar aanleiding van signalen uit de wijk dat mensen er waarde aan hechten dat de raad die vaststelt, zodat die niet vrijblijvend is. Ook het college ziet het niet als vrijblijvend, maar bewoners zien dat anders, zodat het van belang is dat de raad het stuk vaststelt.

Hij is o.a. door de heer Göbbels erop gewezen dat de gebiedsagenda niet concreet iets zegt over woningsplitsing. Hij wil echter geen woningsplitsing in 1221 meer laten plaatsvinden, omdat het daar al te druk is. Vandaar dat hij het volgende amendement indient.

Amendement A 21-12 'Geen woningsplitsing in 1221'
"De gemeenteraad van Hilversum, bijeen op 27 januari 2021, behandelend agendapunt 'Initiatiefvoorstel Gebiedsagenda 1221';
overwegende dat:

- verdergaande woningsplitsing in 1221 ongewenst is;
- de gebiedsagenda hierover geen expliciete uitspraak doet, maar slechts (op pagina 31) spreekt over 'handhaving van illegale meervoudige bewoning';
- o.a. de afkoop van groen door een storting in het op te richten Groenfonds daarbij een ongewenst signaal geeft dat woningsplitsing mogelijk blijft, door te stellen: 'Dit geldt ook voor eigenaren die een woning of ander pand verbouwen tot meerdere appartementen (meervoudige bewoning).';
- de wethouder de kritiek op deze passage begrijpt en afstand van deze passage heeft genomen in de commissiebehandeling d.d. 13 januari jl.;

constaterende dat:

- de betreffende passage nog deel uitmaakt van de 'Gebiedsagenda 1221',

besluit:
de 'Gebiedsagenda 1221' vast te stellen, met dien verstande dat daarin de volgende wijzigingen worden doorgevoerd:

- op pagina 31 van de gebiedsagenda, na de tekst:
  ‘We verbeteren de communicatie over regels rond meervoudige bewoning en versterken de handhaving van illegale meervoudige bewoning.’
  toe te voegen:
  ‘We staan woningsplitsing niet toe, en verbouwing van overige panden naar meervoudige bewoning alleen in uitzondering en onder voorwaarde van draagkracht in de buurt.’
- op pagina 47 de tekst:
  ‘Dit geldt ook voor eigenaren die een woning of ander pand verbouwen tot meerdere appartementen (meervoudige bewoning).’
  te wijzigen in:
  ‘Dit geldt ook voor eigenaren die een pand anders dan een woning verbouwen tot meerdere appartementen (meervoudige bewoning).’

(Amendement A 21-12 van de SP, Democraten Hilversum, de PvdA en Hilversums Be lang)

De heer VAN WAARDEN staat achter het door de raad vaststellen van de gebiedsagenda, waarmee de raad benadrukt betrokken te zijn en te blijven bij de ruimtelijke ontwikkelingen in 1221. De kwaliteit van de ruimtelijke leefomgeving moet verbeteren, ook gezien de huidige staat van de Noorderweg en de Hunkemöllerlocatie. De uitdaging tot planvorming te komen is niet eenvoudig, zodat er afgelopen jaar discussie ontstond over de bouwdichtheid, de bouwhoogte en woningaantallen en met name over participatie. Naar zijn mening staat over deze thema’s geen woord Spaans in de gebiedsagenda. Ze worden namelijk allemaal genoemd en om tot een ruimtelijke ontwikkeling te komen is samenspraak een duidelijk en hard uitgangspunt.

De crux zit hem wat GroenLinks betreft niet in het tot op de komma dichttimmeren van de kaders met amendementen, maar in het hervinden van het gesprek en recht doen aan het signaal dat niet iedereen zich gehoord en gezien voelt. De brief van ontwikkelaar Tecta vindt hij een goed voorbeeld van een uitgestoken hand, die haaks staat op het door sommigen geschetste beeld dat ontwikkelaars voor een snelle winstmaximalisatie gaan. Ook een ontwikkelaar wil een project waarop hij trots kan zijn. Tegelijkertijd moeten allen er bij de uitwerking van de locaties en bestemmingsplannen bovenop zitten, omdat het doel een kwalitatief hoogwaardige en passende invulling van de locatie is. De toezegging dat de raad erbovenop zit staat met het vaststellen van de gebiedsagenda. Geslaagde ruimtelijke ontwikkelingen maak je in samenspraak. Hij kijkt nu al uit naar de toekomst van 1221.

De heer PELSMA gaat terug in de tijd met de ontwikkelingen van 1221. De Korte Noorderweg is al een hele tijd een doorn in het oog van velen, maar ook over het Oosterspoorplein zijn mooie afspraken gemaakt over uitkopen en opkopen. Plannen gaan altijd wringen, omdat er altijd mensen zijn met andere belangen. De raad wil enerzijds sturen, maar wil anderzijds ook de teugels laten vieren opdat er goed overleg plaatsvindt. Dat overleg heeft juist de afgelopen tijd niet plaatsgevonden. Hij is blij met de handreiking van de wethouder om meer in de wijk te komen, meer in contact te treden met inwoners en gezamenlijk in overleg te gaan met alle projectontwikkelaars, bewoners en belangenverenigingen om te komen tot een mooie gebiedsagenda.

Zorg heeft hij over de versnelling van het proces. De processen van het Circusterrein, de Korte Noorderweg en de Hoge Naarderweg verlopen vrij traag. Overleggen stokken en plannen komen niet van de grond. Zelfs vrij eenvoudige gebiedsagenda’s verlopen heel moeizaam. Hij vraagt hoe de wethouder samenwerking met omwonenden beter denkt vorm te geven en hoe die aankijkt tegen hulp van de provincie. Tot slot wijst hij op eventuele hulp vanuit de MRA over versnelling van het proces. Hij is bang straks een heel mooie gebiedsagenda en toezeggingen te hebben en dat die niet worden nagekomen of waarvan zal worden afgeweken.

De kantorenportefeuille is behoorlijk gewijzigd en hij vraagt in hoeverre het een breuk in de afspraken is als er geen kantoren komen.

De heer KRUIJSWIJK JANSEN sluit zich van harte aan bij het belang van de gebiedsagenda en dankt de initiatiefnemers voor het voorstel. Ook het college dankt hij voor de brief om de raad ervan te overtuigen om niet met het initiatiefvoorstel in te stemmen. Wel deed het zes voorstellen om dergelijke processen te verbeteren. Blij is hij met de toezegging van de wethouder om die zes voorstellen hoe dan ook op te pakken.

Amendement A 21-3 over duizend woningen las hij met interesse en hij vraagt wat precies de meerwaarde daarvan is, nu in de gebiedsagenda zelf al staat dat het gaat om duizend woningen. Wat voegt dan het kader ‘maximaal 1.000’ nog toe?

De heer BLOK heeft het initiatiefvoorstel mede ingediend en vond het fijn dat de commissie het voorstel commissiebreed naar de raad wilde brengen. Vaststellen door de raad zelf geeft uiteindelijk de Hilversummers ook vastigheid en zal hopelijk het positieve vertrouwen in de lokale overheid nog versterken. Om de zorgen van de buurtbewoners verder weg te nemen is het nodig om op een paar punten nog duidelijkheid te geven, zodat amendementen zijn opgesteld. Het gaat om het beperken van de hoge bouwdichtheid, de ruime parkeermogelijkheden, de grote bouwhoogte en de woningsplitsingen. Amendementen die deze zaken beperken dient Hilversums Belang mede in, in de hoop dat de mensen in 1221 daarmee zijn gediend.

Mevrouw VAN DE LINDE is van mening dat de vaststelling van de Gebiedsagenda 1221 vanavond niet per se aan de raad had hoeven voorliggen. De VVD was enthousiast over de gebiedsagenda en het doorlopen proces. Vaststelling door de raad was daarvan niet per se een onderdeel. Zij is enthousiast over de inhoud van de gebiedsagenda, zodat zij ook geen bezwaar tegen vaststelling heeft.

Principieel bezwaar maakt zij tegen nu met beperkte kennis die gebiedsagenda als raad eenzijdig aan te passen. De gebiedsagenda is een proces dat vanuit partnerschap en samenwerking met de buurt, ontwikkelaars, de gemeente en maatschappelijke organisaties is aangegaan. Zij vindt het niet passend dat de raad daarop nu op enkele punten die voor sommige partijen belangrijk zijn wijzigingen gaat aanbrengen. De VVD gaat dan ook niet mee met welk amendement ook.

Zij herinnert eraan dat het hier gaat om een pilot in het kader van de Omgevingswet, waarbij over de bedoeling van het gebied 1221 een aantal uitgangspunten is ontwikkeld. Deze gaan over het toevoegen van kwaliteit, het realiseren van betaalbare woningen, meer groen en een fijnere leefomgeving. De agenda is gemaakt vanuit samenwerking. Bekend is dat het in de uitvoering altijd zal gaan knellen. Daarom is het nodig met elkaar in gesprek te blijven en mogelijk zitten daar leerpunten. Daarom hoort zij graag van de wethouder hoe die wil gaan leren.

Zij kan zich ook voorstellen dat het wenselijk is nog eens goed te kijken naar hoe de participatie in de processen geborgd is.

Mevrouw VAN VLIET was trots op de gebiedsagenda, maar heeft daarover ook teleurstelling en zorg gehoord. Zij dankt de insprekers voor hun inzet om die de raad duidelijk te maken. D66 stelde in commissievergaderingen dat het gat tussen de gebiedsagenda en het bestemmingsplan plus met verbrede reikwijdte te groot is om het proces en de kwaliteit van het plan goed te borgen. De wethouder was het met haar eens dat repareren van de kwaliteit nodig was en gaf aan dat er een beeldkwaliteitsplan met gebiedspaspoorten komt naast het bestemmingsplan. De wethouder gaf aan dat het beeldkwaliteitsplan kaderstellend is voor het bestemmingsplan en dus tot wijzigingen kan leiden als de raad het beeldkwaliteitsplan wijzigt. Wat haar betreft behandelen de paspoorten en het beeldkwaliteitsplan de onderwerpen uit de amendementen. Ook D66 denkt namelijk dat het beter is niet te amenderen, met uitzondering van woningsplitsing. Amenderen betekent een planologisch-juridisch kader in de gebiedsagenda te implementeren, wat bewoners schijnzekerheid en onzekerheid aan de ontwikkelaars geeft. Het stuk en het proces worden daarvan niet beter. Beter kan men zorgen het proces waar nodig bij te sturen en dat nu te doen.

Met het vaststellen geeft ook D66 aan bewonersorganisaties en belanghebbenden aan de gebiedsagenda zeer serieus te nemen, maar zij wil die niet amenderen. De wethouder moet de regie op de participatie terugnemen en bijsturen waar het niet goed gaat. Hij moet werken aan een beeldkwaliteitsplan

met gebiedspaspoorten en een bestemmingsplan. De eerste zijn kaderstellend voor het laatste. Daarom wil zij laten zorgen dat vanavond gehoorde aspecten een duidelijk plek in het paspoort krijgen, zodat ze mee te nemen zijn met de kaderstelling voor het bestemmingsplan. Dan zal er een goed juridisch-planologisch kader voor de projecten zijn. Ook raadt zij aan te leren van het experiment.

De heer EERENBERG was van begin af aan voorstander om de raad de gebiedsagenda 1221 te laten vaststellen. Belangrijk is het signaal aan inwoners dat de raad daarbij dicht betrokken is. Ook hij wil niet alles met amendementen dichttimmeren, omdat die niet helemaal sluitend zijn. Hij sluit zich aan bij GroenLinks, inhoudend dat een aantal kaders in de gebiedsagenda staat. Problemen die optreden in het proces, vooral op locaties, tussen omwonenden die willen participeren en de projectontwikkelaar, moeten eigenlijk in eerste instantie in het proces opgelost worden. Hij doet een beroep op de wethouder om daar diens regisseursrol te nemen, wat hem vertrouwen zal geven dat het proces zal gaan lopen.

Wel zal er wellicht een keer een punt komen waarop men niet verder komt. Daarom zegt hij niet de gebiedsagenda nooit te amenderen. Amenderen vindt hij echter op dit moment niet opportuun en hij wil het proces nog een kans geven.

Amendement A 21-12 van de SP, de PvdA, Democraten Hilversum en Hilversums Belang over geen woningsplitsing vindt hij zeer sympathiek, maar hij wil woningsplitsing echter ook niet buiten het gebied 1221.

Mevrouw KOOLOOS ziet dat de gebiedsagenda door participatietrajecten een mooi plan is geworden. De antwoorden op de vragen van de ChristenUnie wil zij nog afwachten.

Ook zij vindt dat de raad kaders moet stellen, gezien het belangrijke onderwerpen. Amendementen en moties kunnen daarbij juist helpen en de puntjes op de ‘i’ zetten. Uitgebreide behandeling met bewoners heeft plaatsgevonden en zij is blij met de uitkomst. De amendementen kunnen de gebiedsagenda nog mooier maken, zodat zij die van harte steunt. Het gaat om amendement A 21-3 van Democraten Hilversum, de PvdA en Hilversums Belang over 1.000 woningen en amendement A 21-12 van de SP, de PvdA, Democraten Hilversum en Hilversums Belang over het tegengaan van woningsplitsing in 1221 en elders. Een amendement van de PvdA steunt zij ook.

De heer VOORINK (wethouder) vindt momenteel geen sprake van het opknippen van 50+-locaties, zoals de heer Göbbels noemde, zodat hij toezegt dat niet te doen. Het doet ook geen recht aan het gelopen proces.

Hij deelt de opmerking om het stuk niet eenzijdig te amenderen, maar wel snapt hij de strekking van amendement A 21-12 van de SP, de PvdA en Hilversums Belang over geen woningsplitsing. Nog voor de zomervakantie doet hij de gemeenteraad een voorstel om woningsplitsing in kwetsbare wijken, waaronder 1221, volledig uit te sluiten. Het gaat dan om het splitsen van bestaande woningen en niet om het transformeren van leegstaande kantoren. Het amendement neemt hij over. Als de raad wel wil amenderen is geen woningsplitsing nog geen feit. Bestemmingsplannen zijn namelijk leidend in die afweging.

Mevrouw VAN DE LINDE verzoekt de heer Van Rooden woningsplitsing te bespreken in het kader van de woonvisie en de omgevingsvisie en daarover afspraken in bredere zin te maken.

De heer VAN ROODEN vindt het belangrijk het verbod op woningsplitsing in de gebiedsagenda op te nemen, ook omdat dat een grote wens van inwoners is. Ook bij de participatie over de omgevingsvisie wil hij het onderwerp nog eens uitdiepen. Hij hoort de wethouder ook niet direct bezwaar tegen amendement A 21-12 hebben.

Mevrouw KALK heeft het amendement juist ingediend om aan te geven dat woningsplitsing met name in gebied 1221 niet meer aan de orde zou moeten zijn, vanwege de gevolgen voor de leefbaarheid. Discussie daarover uitstellen tot het behandelen van de woonvisie betekent dat men een half jaar verder is.

De heer GÖBBELS vindt het van tweeën een: niets veranderen aan de gebiedsagenda als uitgebalanceerd stuk enerzijds en dat wijzigingen niets toevoegen anderzijds.

Mevrouw VAN VLIET meent dat ook de woonvisie niets aan woningsplitsing kan veranderen. Men zou wel de Huisvestingsverordening en het bestemmingsplan kunnen veranderen, die wel sturen op woningsplitsing.

De heer VOORINK (wethouder) snapt de redenering van de heer Göbbels, maar het amenderen van de gebiedsagenda op het punt van woningsplitsing betekent dat dat niet meteen een kader zal zijn waaraan in juridische zin te toetsen is. Daarvoor zijn juridische instrumenten nodig, zoals mevrouw Van Vliet zegt. Hij ziet met veel vertrouwen en plezier uit naar behandeling daarvan door de gemeenteraad.

De ChristenUnie gaf aan dat de gebiedsagenda gaat wringen zodra het spannend wordt. Het dilemma van de Omgevingswet en de gebiedsagenda is dat de gemeente enerzijds sturend wil zijn en anderzijds de teugels wil laten vieren en ontwikkelaars met bewoners iets moois laten maken. Dat processen vrij traag gaan heeft ook daarmee te maken en binnenstedelijke ontwikkeling is ook lastig. Er is wel grote woningnood, zodat tempo ongelofelijk belangrijk is. Kwaliteit staat overigens voorop. De ambities in het coalitieakkoord zijn ook duidelijk.

De gesprekken met omwonenden gaan in de basis volgens hem al heel goed. Het beeld dat is geschetst van de tot nu toe gevoerde participatie is wat eenzijdig. Hij denkt dat het genuanceerder is. Initiatiefnemers troosten zich veel moeite en geld om participatie op een goede manier te doen. Niet omdat het moet, maar omdat zij ook vinden dat participatie van meerwaarde is voor de plannen. Wel is hij van plan om er wat korter bovenop te gaan zitten, ook omdat het van belang is uit te stralen dat de gemeente het gesprek tussen ontwikkelaars en buurten zo belangrijk vindt. Het gaat ook om sturen op goede communicatie vanuit de ontwikkelaar. Ontwikkelaars ziet hij daarop ook schakelen.

De ChristenUnie pleitte ervoor bij de MRA te kijken om hulp te krijgen bij verstedelijkingsprocessen en dat juicht hij van harte toe. Er is daar een subsidieaanvraag gedaan. De mogelijkheden van hulp vanuit de provincie en de MRA wil hij benutten, maar het college werkt niet aan een nieuw verstedelijkings-/sleutelgebied. Die discussie heeft het college geparkeerd tot na de omgevingsvisie. De kans om bestaande en voorbereide plannen met hulp en financiering van buiten beter te maken wil hij niet voorbij laten gaan.

Werkgelegenheid is in de gebiedsagenda een belangrijk thema, met name de praktisch geschoolde werkgelegenheid, ook in 1221. Het gaat dus niet alleen om kantoren. De kantorenmarkt is momenteel ingewikkeld, maar behoud van werkgelegenheid vindt het college belangrijk. Het college staat ook open voor andersoortige werkgelegenheid.

Een belangrijk leerpunt is de leidraad ‘Betrek de omgeving’ te evalueren met de raad. Het gaat om het updaten van die leidraad, waarin ontwikkelaars handvatten worden gegeven om de omgeving te betrekken.

Voor alle amendementen geldt dat de raad niet eenzijdig nu zaken moet aanpassen. Duizend woningen vastleggen vindt hij lastig. Het gaat dan om de ontwikkellocaties tot 2030 en ook vindt hij dat er ruimte moet zijn naar boven toe af te wijken als het de kwaliteit van de plannen ten goede komt. Uiteraard moet dat altijd in overleg met de buurt. In deze tijd van enorme woningschaarste zegt hij niet dat er op voorhand reden is om niet aan meer woningen mee te werken.

Mevrouw VAN DE LINDE vraagt de wethouder stil te staan bij gerezen vragen over het tempo en het aangaan van intentieovereenkomsten in relatie tot participatie.

Mevrouw KALK hoort dat de wethouder 1.000 woningen vastleggen lastig vindt, maar hij heeft zelf in collegebrieven heel concrete aantallen per ontwikkellocatie genoemd, zoals 230 woningen voor het Liebergerterrein en 60 woningen voor het Veneta-terrein. Hoe moet zij dan rijmen dat 1.000 woningen vastleggen niet kan, maar andere aantallen wel.

De heer VOORINK (wethouder) antwoordt dat een vaak geheime intentieovereenkomst tekenen ook tot onrust in de buurt kan leiden, wat leidt tot wantrouwen en wat hij ook een leerpunt vindt. Het zou daarom toe te juichen zijn voor het sluiten van een intentieovereenkomst een vorm van participatie op gang te brengen.

Genoemde aantallen zijn indicatief en die moeten ongeveer het uitgangspunt zijn. Tegelijkertijd moet er zeker in overleg met de buurt maatwerk mogelijk zijn. Bij ondergronds parkeren of meer groen toevoegen kunnen wat meer woningen nodig zijn en dan vindt hij dat daartoe oplossingen te vinden zijn, zeker in overleg met de buurt.

Mevrouw KALK constateerde dat genoemde concrete aantallen nog niet tot 1.000 woningen optellen, zodat er met een aantal van 1.000 meer dan genoeg schuifmogelijkheden zijn om toe te voegen indien strikt nodig. Dat maximale aantal zet de boel dus absoluut niet op slot.

De heer VOORINK (wethouder) wil niet toegaan naar een situatie van wie het eerst komt, wie het eerst maalt. Met elkaar zou men naar een FSI moeten vaststellen en hij is bereid die vast te stellen per ontwikkellocatie.

Tweede termijn

De heer EERENBERG vindt het prima woningsplitsing niet in een gebiedsagenda te verbieden, vanwege het ontbreken van een juridisch kader. Ook graag zou hij willen bij behandeling van woningsplitsing ook een goede handhavingsparagraaf te voegen.

De heer GÖBBELS informeert naar de rol van de raad bij een verschillende FSI per locatie. De raad zou een ontwikkelstrategie moeten vastleggen die de wethouder moet uitvoeren.

Het aantal woningen telt voor de bekende locaties volgens hem al wel op tot boven de 1.000, exclusief de Stationslocatie.

Hij vraagt hoe Hart voor Hilversum naar de gemeentelijke regisseursrol kijkt bij de Hunkemöllerlocatie, waar de gemeenterol leidt tot het stijgen van het aantal woningen van 200 naar 300.

D66 zegt dat het stuk er door amenderen niet beter op wordt. Hij vraagt zich af hoe zij dat kan zeggen als het bijvoorbeeld gaat om dubbel maaiveld en parkeren daarop.

Vervolgens dient hij amendement A 21-14 over parkeren, A 21-15 over bouwhoogte en A 21-13 over de ontwikkelstrategie in.

Amendement A 21-13 ‘Ontwikkelstrategie’
“De gemeenteraad van Hilversum, bijeen op 27 januari 2021, behandelend agendapunt 7 'initiatiefvoorstel Gebiedsagenda 1221';
overwegende dat:

- kaderstelling een bevoegdheid is van de raad;
- de ‘Gebiedsagenda 1221’ een document betreft dat kaderstellend bedoeld is en als zodanig zal worden gebruikt;
- de raad ook de kaderstellende bevoegdheid heeft bij ontwikkellocaties die voortvloeit uit de bepaling van de strategie van ontwikkellocaties (A19-155)[1],

constaterende dat:

- de kaderstellende bevoegdheid met betrekking tot de ontwikkelstrategie, die voortvloeit uit het op 11 december 2019 door alle partijen aangenomen amendement A19-155, ontbreekt in de Gebiedsagenda;

besluit:

- de ‘Gebiedsagenda 1221’ vast te stellen, met dien verstande dat daaraan de volgende bijlage wordt toegevoegd:
    - amendement A19-155 ‘Rolverdeling raad en college, ontwikkelstrategie’.”

(amendement A 21-13 van Democraten Hilversum, de PvdA, Democraten Hilversum, de SP en Leefbaar Hilversum)

Amendement A 21-14 ‘Parkeren’
“De gemeenteraad van Hilversum, bijeen op 27 januari 2021, behandelend agendapunt 7 'Initiatiefvoorstel Gebiedsagenda 1221',
overwegende dat:

- bewoners zich niet herkennen in de passage op pagina 14 ‘Partijen zijn enthousiast over het realiseren van een dubbel maaiveld op ontwikkellocaties. Hierbij wordt het maaiveld verhoogd.’;
- parkeren op het maaiveld niet bijdraagt aan de gewenste verbetering van kwaliteit en uitstraling van de openbare ruimte in '1221';

- parkeeroplossingen gelet op de Hilversumse bodemgesteldheid goed onder het maaiveld mogelijk zijn;
- half verzonken parkeergarages, al dan niet onder verhoogd maaiveld, niet passen in het karakter van Hilversum;
- parkeren onder het maaiveld ook dubbelruimte gebruik mogelijk maakt;

constaterende dat:
- de Gebiedsagenda de auto minder dominant wil laten zijn;

besluit:
- de 'Gebiedsagenda 1221' vast te stellen, met dien verstande dat daarin de volgende wijzigingen worden doorgevoerd:
    - op pagina 14 van de gebiedsagenda de volgende zin te schrappen:
      'Partijen zijn enthousiast over het realiseren van een dubbel maaiveld op ontwikkellocaties. Hierbij wordt het maaiveld verhoogd.';
    - op pagina 61 van de gebiedsagenda onder het kopje 'Auto minder dominant' na de zin 'Een deel van (…) doorgang te vinden.', de volgende zin toe te voegen:
      'Parkeeroplossingen zullen onder het maaiveld worden gerealiseerd.'"

(Amendement A 21-14 van Democraten Hilversum, de PvdA, Hilversums Belang, de SP en Leefbaar Hilversum)

Amendement A 21-15 'Bouwhoogte'
"De gemeenteraad van Hilversum, bijeen op 27 januari 2021, behandelend agendapunt 7 'Initiatiefvoorstel Gebiedsagenda 1221',
overwegende dat:
- er spanning bestaat tussen de door ontwikkelende partijen gewenste bouwhoogte op ontwikkellocaties versus een goede inpassing van deze nieuwe bebouwing in de omringende buurt;
- ontwikkelingen een maximale bouwhoogte mogen hebben van 12 tot 15 meter (dit zijn 4 tot 5 bouwlagen);
- de gebiedsagenda (binnen de kaders van de structuurvisie) willekeurig een maximale bouwhoogte mogelijk maakt van 25 meter (dit zijn acht bouwlagen);
- een dergelijke bouwhoogte in het algemeen afwijkt van het karakter en niet passend is in de wijk 1221;
- de raad gaat over de ontwikkelstrategie (A19-155);

constaterende dat:
- de Gebiedsagenda als richtinggevende kernkwaliteit de menselijke maat van de kleine korrel noemt;
- ontwikkelingen binnen die kernkwaliteit niet onmogelijk of onhaalbaar (hoeven te) zijn;

besluit:
- de 'Gebiedsagenda 1221' vast te stellen, met dien verstande dat daarin de volgende wijzigingen worden doorgevoerd:
    - op pagina 23 van de gebiedsagenda de volgende zin:
      'Een grotere bouwhoogte is alleen mogelijk daar waar extra programma gewenst is én dit programma gecombineerd wordt met een relatief grote en hoogwaardige openbare ruimte. Denk daarbij aan een plein of park dat functioneert op het niveau van de buurt (vanaf zo'n 1.000 m²).'
      te vervangen voor:
      'De grotere bouwhoogte tot het maximum van 25 meter is alleen mogelijk wanneer daartoe door de gemeenteraad wordt besloten voor grotere ontwikkellocaties.'
    - op pagina 77 van de gebiedsagenda de volgende zin te schrappen:
      'Met het oog op de financiële haalbaarheid van de ontwikkelingen en de geformuleerde ambities (zoals wonen, werken, parkeren, kwaliteit openbare ruimte, groen) is een bepaalde hoogte noodzakelijk.'

(Amendement A 21-15 van Democraten Hilversum, de PvdA, Hilversums Belang, de SP en Leefbaar Hilversum)

De heer PELSMA zegt dank voor de toezegging dat de wethouder meer zichtbaar in de wijken zal worden en korter op de bal zal zitten. Zorgen maakt hij zich over de leefbaarheid in de wijk 1221. Amendement A 12-21 van de SP, de PvdA en Hilversums Belang is al een keer geborgd in een paraplubestemmingsplan, maar hij begrijpt dat daarvan veel wordt afgeweken. Een pand aan de Kleine Drift 51 wordt in tweeën gesplitst en daar komen heel kleine appartementen in, waardoor de leefbaarheid afneemt. Hij vraagt daarom de wethouder op de grootte van woningen/appartementen in te gaan.

Het plan voor het Hunkemöllerterrein is altijd beter dan het huidige industrieterrein. Over de opmerking dat kantoren nodig zijn en niet bekend is hoe de situatie er over vijf jaar uitziet maakt hij zich zorgen. Hij denkt namelijk dat de kantorenmarkt dan drastisch veranderd zal zijn en mensen dan een, twee of drie dagen per week structureel zullen thuiswerken. Daarom is hij blij met de toezegging in te zetten op praktisch geschoold werk. In die zin ziet hij graag een wijziging ten opzichte van het beleid van de gebiedsontwikkeling. Daarin zou de wethouder een stap verder moeten zetten dan alleen de toezegging daarnaar te kijken. Daarin zou de gemeente zich moeten profileren en van toegevoegde waarde moeten zijn.

Voor het vaststellen van de gebiedsagenda zijn er veel beeldvormende sessies gehouden en hij vraagt hoe de wethouder participatiesessies met bewoners weer wil gaan oppakken.

Mevrouw KALK merkt op dat de oud-wethouder van Amsterdam Jan Schaefer met de opmerking ‘in gelul kun je niet wonen’ bedoelde dat je niet oeverloos woningen kunt toevoegen, maar je moet bouwen waar nodig en waar het kan, wat ook geldt voor Oost. Daarom heeft zij amendement A 21-3 ingediend om te voorkomen dat de wijk versteent, wat ten koste gaat van de leefbaarheid.

Amenderen is volgens haar altijd eenzijdig, omdat de raad dat doet. De gevoerde discussie vindt op voorspraak van bewoners plaats, die hebben gevraagd of de raad zijn rol wil pakken. De raad heeft altijd een eigen verantwoordelijkheid.

Duizend woningen toevoegen in een gebied waar al heel veel stenen zijn, waar zo weinig groen is en waar zoveel gebrek aan leefbaarheid is, is al heel veel. Alle intenties waardeert zij en zijn goed, maar je moet ergens een grens trekken, wat Jan Schaefer ook zou hebben gedaan.

De heer VOORINK (wethouder) telt het aantal woningen van plannen op tot boven de 1.000 woningen. Over de vraag of ze daadwerkelijk tot wasdom komen vinden nog gesprekken plaats. Het aantal maximeren op 1.000 vindt hij daarom lastig. Als er goede plannen zijn vindt hij dat daarover het gesprek gevoerd moet kunnen blijven worden. Het gaat om het toevoegen van kwaliteit en leefbaarheid aan de buurt. Bij de Hunkemöllerlocatie doet nu een blok steen niets voor de buurt en die gaat weg, wat ook wat waard is. Er moet iets kunnen gebeuren om een gewenste ontwikkeling mogelijk te maken.

Vanaf dag een is leefbaarheid een belangrijk item geweest in de gebiedsagenda. Er staan nu veel auto’s op straat, er is ontiegelijk weinig groen en de sociale structuur staat onder druk bijvoorbeeld door woningsplitsing en andersoortige bewoners. Dat alles kan verbeteren. Er zijn tal van prachtige initiatieven, zeker over het vergroenen van de wijk. Het tempo ligt hoog en daarover is hij tevreden.

De heer GÖBBELS vraagt hoe de wethouder aankijkt tegen de Hunkemöllerlocatie waar het aantal woningen tot boven de 300 stijgt door toedoen van de gemeente.

De heer VOORINK (wethouder) meent dat de ontwikkelaar ook heeft aangegeven dat woningcorporaties vooral kleinere woningen vragen voor een- en tweepersoons huishoudens. Men zou dus moeten uitgaan van wat kleinere woningen. Er is dus een andere typologie nodig en dat is onderdeel van wat er op die locatie gebeurt.

In de huidige regeling over meervoudige bewoning staan minimumeisen voor woninggrootte, zodat er daarover spelregels zijn.

De amendementen A 21-13, A 21-14 en A 21-15 ontraadt hij. In de gebiedsagenda is de ontwikkelstrategie al geformuleerd en de gemeente heeft daarbij een faciliterende rol. Uit het door de raad vastgestelde afwegingskader van het grond- en vastgoedbeleid volgt dat de gemeente in dezen een faciliterende rol heeft, waaraan hij vasthoudt.

Het amendement over parkeren vindt hij overbodig, omdat hij zeker bij grote ontwikkellocaties van ondergronds parkeren uitgaat. Voor de kleinere locaties, zoals de Sigarenfabriek en de Zuiderweg, is het economisch onhaalbaar om ondergronds te parkeren, zodat daar oplossingen op eigen terrein nodig zijn. Dat zal in de praktijk goed komen. Vastleggen van parkeren zet weer ontwikkelingen op slot.

De zorg over bouwhoogte vindt hij ook overbodig. De structuurvisie is een door de raad vastgesteld kader. De gemeente heeft een supervisor aangesteld, die juist dit soort thema's in goede banen leidt. Richting het beeldkwaliteitsplan zal hij ook de supervisor in stelling brengen om de raad te begeleiden.

Het opstellen van een handhavingsparagraaf vindt hij een uitstekende suggestie en gaat hij doen.

De heer GÖBBELS attendeert de wethouder erop dat die echt niet gaat over de door de raad vastgelegde ontwikkelstrategie.

Wat betreft splitsingen over ontwikkellocaties 50+ onder 50+ zijn die wel gebeurd bij de Ampèrestraat, de grote sigarenfabriek. Daar is een omgevingsvergunning verleend voor 19 woningen en niet voor het totale gebied.

> Amendement A 21-3 van de PvdA, Democraten Hilversum en Hilversums Belang over 1.000 woningen in Hilversum wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 11 tegen 25 stemmen verworpen, met de stemmen van het CDA, de PvdA, de SP, Democraten Hilversum, Leefbaar Hilversum en Hilversums Belang voor.
>
> Amendement A 21-12 van de SP, de PvdA, Democraten Hilversum en Hilversums Belang over geen woningsplitsing in 1221, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 11 tegen 25 stemmen verworpen, met de stemmen van het CDA, de PvdA, de SP, Hilversums Belang, Leefbaar Hilversum en Democraten Hilversum voor.
>
> Amendement A 21-13 van Democraten Hilversum, de PvdA, Hilversums Belang, de SP en Leefbaar Hilversum over ontwikkelstrategie, wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 7 ten 29 stemmen verworpen, met de stemmen van de PvdA, de SP, Democraten Hilversum, Hilversums Belang en Leefbaar Hilversum voor.
>
> Amendement A 21-14 van Democraten Hilversum, de PvdA, Hilversums Belang, de SP en Leefbaar Hilversum over parkeren wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 10 tegen 26 stemmen verworpen, met de stemmen van het CDA, de PvdA, de SP, Democraten Hilversum en Hilversums Belang voor.
>
> Amendement A 21-15 Democraten Hilversum, de PvdA, Hilversums Belang, de SP en Leefbaar Hilversum over bouwhoogte wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 11 tegen 25 stemmen verworpen, met de stemmen van het CDA, de PvdA, de SP, Democraten Hilversum, Hilversums Belang en Leefbaar Hilversum voor.
>
> Zonder stemming wordt het voorstel van burgemeester en wethouders unaniem aangenomen.

8 UITGANGSPUNTEN TRANSITIEVISIE WARMTE

De VOORZITTER deelt mee dat alle Nederlandse gemeenten van het Rijk de opdracht hebben gekregen om in 2021 een vastgestelde transitievisie warmte te hebben. Het doel van de op te stellen visie is om een tijdpad te schetsen wanneer buurten van het aardgas af gaan en/of worden geïsoleerd. Dat moet voor bewoners en ondernemers duidelijkheid geven over wat dat voor hen betekent.

De woordvoerders in de commissievergadering achtten het voorstel voor debat in de raadsvergadering.

Mevrouw KALK weet dat meters maken mogelijk is bij duurzaamheid, waarbij de aanpak hoe men van het gas af gaat een onderdeel is. Het klimaat verandert en de kwaliteit van de natuur en de biodiversiteit neemt per dag af. Met een GroenLinks-wethouder had zij bij de duurzaamheidsagenda goede hoop werk te maken van duurzaamheid en dat er echt meters te maken waren. Helaas lijkt het motto van de VVD ‘we zijn wel groen, maar niet gek’, zich vooralsnog niet te vertalen in gek te zijn op groen.

De visie vindt zij ambitie missen, de uitgangspunten zijn voorzichtig, het tempo is laag, de buurtuitvoeringsplannen worden vooralsnog niet opgesteld, omdat het college het belangrijk vindt dat er eerst een oplossing komt voor alle afhankelijkheden en onzekerheden in de warmtetransitie voordat afkoppeling van het aardgas zal plaatsvinden. Als dat het uitgangspunt is verwacht zij dat de opvolgers van de huidige raad over twintig jaar nog dezelfde discussie zullen voeren. Duurzaamheid vergt investeringen, evenals de wil om er werk van te maken met een andere mindset. Verduurzaming moet een normaal onderdeel worden van het onderhoud van huizen. Eigenaren die dat niet op eigen kracht kunnen worden ondersteund, wat geld gaat kosten, wat samen gaat met de techniek van vandaag, wetende dat die techniek misschien morgen veel beter zal zijn. Daarop kan men echter niet blijven wachten. Die afwachtende houding voedt ook alleen maar de weerstand van de inwoners tegen verduurzaming.

Biomassa is voor haar geen alternatieve warmtebron en daarom steunt zij amendement A 21-2 van de SP, de VVD, Democraten Hilversum, Hilversums Belang en Hart voor Hilversum. Draagvlak is heel erg belangrijk, net als een gebiedsgerichte aanpak, omdat dit de basis is voor een buurtuitvoeringsplan. Het college noemt dat wel een uitgangspunt, maar het vraagt tegelijkertijd de raad om toestemming die aanpak voorlopig niet te doen. Dan had het ook niet als uitgangspunt opgenomen moeten worden, omdat men daarmee de waarde van het uitgangspunt tot nul reduceert. Dat vindt zij onbegrijpelijk, zodat zij daarover amendement A 21-7 indient.

Amendement A 21-7 ‘Buurtuitvoeringsplannen Transitievisie warmte’
“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 27 januari 2021, behandelend agendapunt 8 ‘Uitgangspunten Transitievisie Warmte’;
overwegende dat:
- alle Nederlandse gemeenten van het aardgas af moeten;
- dit beter eerder kan, dan later;
- de Transitievisie Warmte zowel een onderdeel is van een bredere duurzaamheidsaanpak die een antwoord moet geven op de (gevolgen van de) klimaatverandering, als voor de verbetering/behoud van natuur en biodiversiteit;
- het doel van de visie is om een tijdspad te schetsen waarbinnen we buurten gaan isoleren en/of van het aardgas af gaan;

van mening dat:
- onzeker- en afhankelijkheden altijd zullen worden opgevolgd door nieuwe onzeker- en afhankelijkheden, omdat de wereld om ons heen veranderlijk is;
- wachten tot er antwoorden zijn op alle onzeker- en afhankelijkheden daarom geen voorwaarde kan zijn om nu niet alvast werk te maken van het opstellen van buurtuitvoeringsplannen zoals verwoord onder uitgangspunt 7;

besluit:
- beslispunt 2 van het raadsbesluit te schrappen.”

(Amendement A 21-7 van de PvdA, de ChristenUnie en Hilversums Belang)

De transitie moet betaalbaar zijn en dat deelt zij met het college, in die zin dat er in de visie geen winnaars en verliezers mogen zijn. Verbeteringen van huurwoningen mogen niet tot een zodanige huurstijging leiden dat de huurder zijn recht op huurtoeslag zou verliezen. De wethouder antwoordde daarop dat dat in Hilversum nog niet voorkomt. Dat wil zij ook voor de toekomst vastleggen en daartoe dient zij motie M 21-8 in.

Motie M 21-8 ‘Inzetten woonlasten waarborg transitievisie warmte’

“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 27 januari 2021, behandelend agendapunt 8 ‘Uitgangspunten Transitievisie Warmte’;
overwegende dat:

- alle Nederlandse gemeenten van het aardgas af moeten;
- dit beter eerder kan dan later;
- de Transitievisie Warmte zowel een onderdeel is van een bredere duurzaamheidsaanpak die een antwoord moet geven op de (gevolgen van de) klimaatverandering, als voor de verbetering/behoud van natuur en biodiversiteit;
- het doel van de visie is om een tijdspad te schetsen waarbinnen we buurten gaan isoleren en/of van het aardgas af gaan;
- het isoleren/verduurzamen van huizen kosten met zich mee brengt;
- deze kosten door de eigenaar (al dan niet met tegemoetkomingen van de overheid) worden gedragen;
- de eigenaar in het geval van sociale huurwoningen veelal een corporatie is;
- verduurzaming vaak leidt tot een comfortabeler huis;
- een comfortabeler huis kan leiden tot een hogere puntenwaardering in het kader van het puntenstelsel (woonwaarderingsstelsel);
- deze hogere waardering kan leiden tot een hogere huurprijs;

van mening dat:

- deze hogere huurprijs ten gevolge van verduurzamingsmaatregelen niet tot gevolg mag hebben dat zittende huurders hun huurtoeslag kwijt kunnen raken of dat deze verminderd moet worden (passend toewijzen);
- de woning niet boven de liberalisatiegrens mag uitkomen;

draagt het college op:

- met de corporaties in gesprek te gaan over de woonlastenwaarborg1 zoals die door Aedes en de Woonbond is ontwikkeld;
- te onderzoeken hoe voor zittende huurders wiens huur wel stijgt door verduurzamingsmaatregelen en waarvan de compensatie hiervan door lagere energielasten niet in balans is, een woonlastencompensatiefonds ingesteld kan worden;
- voor de berekening van de besparing op de energierekening de vergoedingentabel te hanteren zoals die door Aedes en de Woonbond is ontwikkeld in het kader van het Sociaal Huurakkoord;
- de raad over de uitkomsten voor de behandeling van de kadernota in juni 2021 te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag.
(Motie M 21-8 van de PvdA)

1 De woonlastenwaarborg garandeert dat de besparing in energiekosten ten minste gelijk blijft aan de gevraagde huurverhoging. Als na een jaar blijkt dat dit niet het geval is, dan wordt de huurverhoging met terugwerkende kracht verlaagd. Dit kan onderdeel zijn van prestatieafspraken.

De PvdA heeft op dit onderwerp meer ambities dan het college, omdat zij wel gek op groen is.

Mevrouw REDMEIJER is blij met het voorliggen van een uitgangspuntennotitie, met een mooi pakket aan heldere uitgangspunten. Zij heeft nog twee zorgpunten en ziet graag een tiende uitgangspunt toegevoegd, waartoe zij een amendement mede heeft ingediend.

Het verminderen van de energievraag is een goed idee, maar de vraag is wat dan acceptabel is. Hoeveel label D-woningen in plaats van label B-woningen vindt Hilversum goed? Daarbij miste zij de ambitie van het college en zij vraagt of de wethouder daarbij inmiddels een beeld heeft.

Ook steunt zij amendement A 21-2 tegen een biomassacentrale. Ook zij wil huren niet boven de huurtoeslaggrens laten komen door verduurzamingsmaatregelen. Zij wil weten hoe dat te borgen voor de toekomst.

Het tiende uitgangspunt ziet zij graag toegevoegd, omdat het belangrijk is dat inwoners en ondernemers heldere informatie kunnen vinden en krijgen, de reden waarom zij amendement A 21-4 mede indient.

De heer VAN ROODEN is zeer tevreden over de uitgangspunten van de Transitievisie Warmte. In veel amendementen en moties kan hij zich vinden, maar bij enkele twijfelt hij nog over de goede uitvoerbaarheid, zoals 50% eigendom bij inwoners. Daarop wil hij wel inzetten.
Zelf dient hij amendement A 21-2 in.

Amendement A 21-2 'Geen biomassaverbranding in de transitievisie warmte'
"De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 27 januari 2020, behandelend de Uitgangspunten Transitievisie Warmte;
overwegende dat:

- het raadsbesluit in de voorgestelde uitgangspunten de mogelijk open houdt voor biomassacentrales door slechts te stellen dat 'grootschalige biomassaverbranding centrales geen voorkeur hebben';
- de raad zich eerder in de reactie op de RES-nota Noord Holland, veel stelliger heeft uitgesproken tegen biomassacentrales, namelijk: 'Grootschalige toepassing van biomassaverbranding via biomassacentrales dient te worden voorkomen.';
- het uitgangspunt dus zou moeten zijn dat biomassaverbranding, zoals toegepast in centrales of bij de verwarming van grote (bv corporatie) complexen, geen optie is. Privé gebruik is daarbij uitgezonderd;

besluit:

- beslispunt 1 van het conceptraadsbesluit te wijzigen, zodat deze als volgt komt te luiden:
    1. De uitgangspunten, zoals geformuleerd onder probleemstelling/doel, vast te stellen als kader voor (de uitwerking van) de Transitievisie Warmte, waarbij uitgangspunt 3 als volgt gewijzigd wordt vastgesteld:

        '3. Alle alternatieve warmtebronnen met uitzondering van biomassaverbranding - anders dan bij privé gebruik - zijn denkbaar, zolang deze uiteindelijk klimaatneutraal zijn.

        Alternatieve warmtebronnen moeten passen bij de lange termijn doelen. Te denken valt bijvoorbeeld aan geothermie en aquathermie, afhankelijk van de beschikbaarheid, maar er zijn nog veel andere alternatieven. Bij de kaderstelling van de Regionale Energie Strategie (RES) heeft de raad reeds besloten dat grootschalige biomassaverbranding, zoals door centrales, onwenselijk zijn.'"

(Amendement A 21-2 van de SP, de VVD, Democraten Hilversum, Hilversums Belang en Hart voor Hilversum)

De heer VAN WAARDEN kan zich ook vinden in de uitgangspunten voor het opstellen van de Transitievisie Warmte eind dit jaar. Niemand hoeft gedwongen van het aardgas af, er wordt volop ingezet op isoleren en er is ruimte voor initiatieven.

De urgentie van duurzaamheid wordt van links tot rechts gedeeld, wat tot uiting kwam in het recent zoeken van de plaatselijke pers door zijn collega Fennema om het thema duurzaamheid aan te snijden. Alleen de ambitie uitspreken maken 42.000 woningen en 5.800 gebouwen in 2040 nog niet aardgasvrij. Daarom pleit hij ervoor niet achterover te leunen en roept hij op om de ambitie en urgentie eind dit jaar in de eerste warmtevisie te laten door klinken met concrete stappen.

Als bewoners of gebouweigenaren nadenken over het isoleren of aardgasvrij maken van hun woning is heldere, laagdrempelige, toegankelijke en onafhankelijke informatie heel belangrijk. Bovendien zorgt informeren ervoor dat de transitie zichtbaar is en dat zorgt voor bewustzijn en betrokkenheid. Dat zorgt voor initiatief en beweging. Vandaar dat hij amendement A 21-4 indient.

Amendement A 21-4 ‘Informatie en ondersteuning beschikbaar voor iedereen’
“De gemeenteraad van Hilversum in vergadering bijeen op 27 januari 2021, behandelend de uitgangspunten Transitievisie Warmte met kenmerk 701177;
overwegende dat:

- Hilversum een duidelijke doelstelling heeft: aardgasvrij in 2040, klimaatneutraal in 2050;
- heldere, laagdrempelige en onafhankelijke informatie en ondersteuning voor bewoners en gebouweigenaren van essentieel belang is;
- het belang van informatie en ondersteuning, juist ook om de geformuleerde ambities waar te maken, groot is en komende jaren alleen maar groter wordt;
- er vele ‘energieloketten’ bestaan, maar deze lang niet allemaal onafhankelijk zijn en meestal niet toegespitst op Hilversum;
- informatie en ondersteuning niet door iedereen eenvoudig gevonden wordt;

besluit:

- beslispunt 1 van het conceptraadsbesluit te wijzigen, zodat deze als volgt komt te luiden:

1. De uitgangspunten, zoals geformuleerd onder probleemstelling/doel, vast te stellen als kader voor (de uitwerking van) de Transitievisie Warmte, met dien verstande dat daaraan uitgangspunt 10 wordt toegevoegd, luidende:
‘10. Onafhankelijke informatie en ondersteuning zijn voor iedereen beschikbaar.
De gemeente zorgt er voor dat bewoners en gebouweigenaren op professionele en laagdrempelige wijze onafhankelijke, relevante en actuele informatie wordt aangeboden.
Ook dienen bewoners en gebouweigenaren indien gewenst ondersteund te kunnen worden in het traject van oriëntatie tot aan het daadwerkelijk uitvoeren van maatregelen.
De informatie is helder (eenvoudig te begrijpen), laagdrempelig (eenvoudig te vinden) en toegankelijk (ook voor bezoekers die moeite hebben met lezen, visueel gehandicapt of kleurenblind zijn of een andere beperking hebben).
Voor communicatie wordt ook gebruik gemaakt van de gemeentepagina in de Gooi en Eembode, informatiepunten in de wijken (folders, posters) en een informatienummer.’”

(Amendement A 21-4 van GroenLinks, Hart voor Hilversum, D66, de VVD, Hilversums Belang, de SP en Leefbaar Hilversum)

Amendement A 21-2 van de SP, de VVD, Democraten Hilversum, Hilversums Belang en Hart voor Hilversum over biomassa steunt hij ook, met de nuance dat privégebruik niet verstandig is voor de luchtkwaliteit. Daarop sluit het amendement van de ChristenUnie goed aan.

Afgelopen week keek hij een Tegenlicht-uitzending terug over circulair denken en doen, waarin architect Thomas Rau de kern raakte van het waarom van het terugbrengen van het verbruik van fossiele brandstoffen. De ecologische voetafdruk moet kleiner. Essentieel is dat men beseft dat de mens niet de gastheer op aarde is, maar op de aarde te gast is.

Mevrouw KALK wijst op uitgangspunt 7 van het voorstel over het samen met de buurt maken van een integrale afweging bij het uitvoeringsplan. In beslispunt 2 van het voorliggende besluit is dat punt buiten werking gesteld en zij vraagt of dat een goede vertaling van ambitie is.

De heer VAN WAARDEN antwoordt dat met alle onzekerheden de crux is het samen te doen en samen op te trekken. Hij gelooft heel erg in eerst samen draagvlak opbouwen en daarna snelheid maken, waarbij men niet stil moet staan.

Het niet hanteren van een opgesteld uitgangspunt is door mevrouw Kalk scherp opgemerkt. Komend jaar gaat de gemeente nog niet met buurten aan de slag, maar de gemeente ondersteunt en stimuleert particuliere initiatieven, maar komt nog niet met wijkuitvoeringsplannen.

Mevrouw WESSELINK is van mening dat de gemeente gewoon aan de slag moet gaan en hoop daarom op heel veel daadkracht van het college, als het om de warmtetransitie gaat, ook tot 2030.

De verschillende uitgangspunten die bij inwoners voor draagvlak gaan zorgen onderschrijft zij volledig, maar zij verwacht wel dat de gemeente hierin een proactieve regierol gaat innemen. Dat vindt zij een belangrijk punt dat zij in de visie wil terugzien. Daarom ondersteunt zij amendement A 21-4.

Veel huiseigenaren moeten worden gestimuleerd om iets aan duurzaamheid te gaan doen en ook woningcorporaties en bedrijven moeten aan de slag. Door hier proactief in te zijn komt er hopelijk wat schot in de zaak. In dat kader is zij heel benieuwd naar het verloop van de proeftuin in de Hilversumse Meent. Hoe dan ook komt een duurzame toekomst weer een stukje dichterbij.

De heer PELSMA is blij met het voorliggende stuk, waar echter maar weinig ambitie uit spreekt. De bijdrage van mevrouw Kalk is daarom uit zijn hart gegrepen en ook mist hij de regie, ambitie en visie van de gemeente en vraagt hij zich af of de gemeente een duurzame visie heeft. De ambitie vindt hij veel te laag, hij is benieuwd wat de wethouder daaraan gaat doen en hoe die zich wil profileren. Enerzijds wil de gemeente duurzaam zijn, omdat ze mediastad is en anderzijds laat men de warmtetransitie enorm lieren. Hij vraagt in hoeverre de wethouder hulp van buiten nodig heeft om een goede warmtetransitie in gang te zetten en of hij met andere gemeenten in gesprek is om verder te komen. Verder is hij benieuwd of de wethouders spreekt met woningcorporaties, die de afgelopen jaren veel van hun bezit hebben verduurzaamd. Hij spoort de wethouder dus aan tot meer ambitie, meer doen en minder navelstaren.

Amendement A 21-6 ‘Laat de warmtetransitie niet in rook opgaan!’
“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 27 januari 2020, behandelend de Uitgangspunten Transitievisie Warmte;
overwegende dat:

- lokale/individuele biomassaverbranding in hout- en pelletkachels mogelijk een haalbare en betaalbare manier is om in Hilversum woningen aardgasvrij te maken;
- luchtvervuiling uit woningen, waaronder door houtrook, voor 9% bijdraagt aan de gezondheidsschade uit binnenlandse bronnen en deze relatieve bijdrage zonder aanvullend beleid zal toenemen;
- er landelijk veel discussie bestaat over de klimaatneutraliteit van het verbanden van hout. De gedachte hierachter is dat de CO_2 die vrijkomt bij houtverbranding weer wordt opgenomen door groeiend bos. De praktijk leert echter dat de hoeveelheid bos wereldwijd jaarlijks afneemt;
- de gemeenteraad op 16 april 2019 de motie ‘Houtstook beter in beeld” (M19-29) heeft aangenomen. In deze motie is het college verzocht om onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor een voorlichtingscampagne over feiten, fabels, risico’s en nadelen van houtstook en mogelijke handelingsperspectieven te inventariseren die gericht zijn op het tegengaan van de overlast en gezondheidsrisico’s van houtstook bij de energietransitie;
- goede en eenduidige informatievoorziening voor bewoners en gebouweigenaren van essentieel belang is;
- de gemeenteraad op 4 november 2019 een collegebrief heeft ontvangen over de stand van zaken moties luchtkwaliteitsplan en houtstook. In deze brief verwijst het college naar het ‘Schone Lucht Akkoord’ (SLA)[1] tussen Rijk en gemeenten wat in het eerste kwartaal 2020 aan de raad zou worden voorgelegd, maar wat de gemeenteraad tot op heden niet heeft mogen ontvangen;
- in het SLA twaalf zeer doeltreffende maatregelen (hoofdstuk 4.) worden voorgesteld om luchtvervuiling uit houtstook tegen te gaan,

besluit:

- beslispunt 1 van het raadsbesluit te wijzigen, zodat deze als volgt komt te luiden:
    1. De uitgangspunten, zoals geformuleerd onder probleemstelling/doel, vast te stellen als kader voor (de uitwerking van) de Transitievisie Warmte, waarbij uitgangspunt 3 als volgt gewijzigd wordt vastgesteld:
       3. Alle alternatieve warmtebronnen zijn denkbaar, zolang deze uiteindelijk klimaatneutraal zijn en bijdragen aan een verbetering van de luchtkwaliteit. Alternatieve warmtebronnen moeten passen bij de lange termijn doelen. Te denken valt

bijvoorbeeld aan geothermie en aquathermie, afhankelijk van de beschikbaarheid, maar er zijn nog veel andere alternatieven. Bij de kaderstelling van de Regionale Energie Strategie heeft de raad besloten dat grootschalige biomassaverbranding centrales zijn uitgesloten.

Om een verbetering van de luchtkwaliteit te realiseren wordt in de transitievisie warmte aangesloten bij het Schone Lucht Akkoord en de daarin genoemde maatregelen ten aanzien van houtrook (hoofdstuk 4).

(Amendement A 21-06 van de ChristenUnie en Hilversums Belang)

1 https://www.rijksoverheid.nl/documenten/convenanten/2020/01/13/bijlage-1-schone-lucht-akkoord

De heer FENNEMA heeft in de commissievergadering een lans voor geothermie gebroken en vindt dat een realistisch en behoorlijk ambitieus plan voorligt. Het hoeft wat hem betreft niet ambitieuzer en eerst zal men zaken moeten waarmaken. Over negentien jaar van het gas af zijn is een enorm groene ambitie die de inwoner zal moeten betalen.

De heer VAN VOORDEN is blij met de nota en kan zich daarin vinden, maar vraagt de waterstofontwikkeling in de gaten te houden. De Raad voor de leefomgeving en infrastructuur heeft deze week een rapport uitgebracht waarin waterstof als ontbrekende schakel in de transitie wordt genoemd. Hij vraagt de wethouder daarvan kennis te nemen en diens visie daarop te geven.

Bij behandeling van de nota over het verduurzamen van het raadhuis pleitte het CDA om fors meer te investeren in isoleren, waarvan men nooit spijt krijgt en dat zorgt voor meer draagvlak, betrokkenheid en CO_2-reductie. De financiële vertaling van die ambitie mist hij, zoals harde doelstellingen, betrokkenheid van corporaties en financiële injecties. Hij roept het college op geld voor isolatie vrij te maken in de kadernota.

Grote investeerders azen op lokale projecten. Geld verdwijnt naar het buitenland voor grote en kleine zonnevelden. Wat hem betreft is voorwaardelijk aan nieuwe grote projecten dat lokale corporaties de kans krijgen om mee te participeren. Daarom dient hij de volgende motie in:

Motie M 21-11 ’Lokaal eigenaarschap’
“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 27 januari 2021, behandelend agendapunt 8 ‘Uitgangspunten Transitievisie Warmte’;
constaterende dat:

- in het klimaatakkoord de ambitie is uitgesproken dat 50% van de duurzame energieopwekking op land lokaal eigendom is;
- in de handreiking Regionale Energie Strategie van de overheid, IPO, VNG en UvW voorstellen worden gedaan om deze 50% voor elkaar te krijgen;
- er middels o.a. de Regionale Energie Strategie een belangrijke taak richting de gemeente komt t.a.v. de energietransitie;
- buitenlandse bedrijven op grote schaal Nederlandse zonneparken opkopen waardoor subsidies en winsten naar het buitenland verdwijnen;

overwegende dat:

- lokaal eigenaarschap bijdraagt aan draagvlak voor duurzame energieprojecten;
- door middel van lokaal eigenaarschap inwoners zelf invloed kunnen uitoefenen op wat er in hun eigen omgeving gebeurt;
- Hilversum al een aantal duurzaamheidsinitiatieven kent;
- door middel van lokaal eigenaarschap inwoners en lokale bedrijven meeprofiteren van de financiële voordelen van duurzame energieopwekking;

verzoekt het college:

- te streven naar minstens 50% lokaal eigenaarschap bij nieuwe projecten voor duurzame energieopwekking en voor collectieve warmtebronnen en zoveel mogelijk aansluiting probeert te vinden bij Hilversumse duurzaamheidsinitiatieven;

en gaat over tot de orde van de dag."
(Motie M 21-11 van het CDA, GroenLinks en Hilversums Belang)

Tijdens de RES 1.0 heeft hij gezien hoe heldere participatie niet moet. Uitgangspunten zijn niet besproken, afwegingen waren ondoorgrondelijk en daarom ondersteunt hij A 21-4 hierover.

Hij vraagt zich af of de gemeentelijke website voldoende bevat om de inwoner te motiveren en enthousiast te krijgen om zijn huis te verduurzamen. Hij roept de wethouder op om zelf aan de slag te gaan.

Tot slot vraagt hij hoe de SP biomassa uitsluiten voor de bestaande biomassacentrale op het Arenapark ziet. Zorgen dat maatregelen niet leiden tot een huur boven de huurtoeslaggrens zou wellicht ook landelijk beleid moeten zijn.

De heer VAN ROODEN heeft het streven om de biomassacentrale op het Arenapark weg te krijgen, maar kan daaraan nu meteen op basis van de Transitievisie Warmte niet iets doen Hij verwacht echter wel dat de gemeente die zal gaan af bouwen en zo snel mogelijk weg wil krijgen.

De heer VAN VOORDEN wijst erop dat het gaat om privaat eigendom en vraagt of de SP daarin wil treden.

De heer VAN ROODEN wil de gemeente daarin regels laten stellen en dwingend optreden. Of dat mogelijk is, is een andere zaak.

Mevrouw KALK erkent dat het niet boven de huurtoeslaggrens komen van huren als gevolg van duurzaamheidsmaatregelen landelijk beleid zou moeten zijn. Daarvoor zijn er al mogelijkheden, maar dat ontslaat de raad niet om dat te doen wat goed is voor de Hilversumse inwoners. Lokaal zijn er volgens haar ook veel mogelijkheden.

Zij vraagt of de heer Fennema oprecht van mening is dat geen enkel overheidsgeld naar verduurzaming mag gaan.

De heer FENNEMA antwoordt dat de gemeente projecten niet kan betalen. Hij deelt wel de ambitie en is pro groen, maar is realistischer over het niet kunnen betalen daarvan.

Mevrouw KOOLOOS meent dat groen roepen niet betekent dat je ook groen bent. Groen moet je gewoon doen, anders ben je een oen. Zij kan niet anders dan met de Transitievisie Warmte meegaan. Daarover is al jaren gepraat en nu komt er eindelijk een nota.

Zij vraagt zich af hoe consistent warmtebronnen zijn en hoe die in oudere wijken te borgen zijn. Bij oudere woningen wil zij geen gasleidingen weghalen, omdat nieuwe warmtebronnen niet zouden kunnen werken. Ook kunnen leidingen voor een nieuwe warmtebron gebruikt worden.

Leefbaar Hilversum is niet zo gelukkig met biomassacentrales, gezien de luchtvervuiling. Niemand mag van haar gedwongen worden om van het aardgas af te gaan. De voorkeur geeft zij aan informatieverstrekking, waar het in Hilversum al vaak misgaat, zodat het belangrijk is erop toe te zien dat dat goed gaat. Duidelijk is af te spreken hoe de inwoner te stimuleren is en of al dan niet subsidie beschikbaar is. Zij opteert voor een isolatiesubsidie, waarvoor voldoende geld beschikbaar is. Een warmtebron zou ook per buurt bekeken moeten worden, ook gezien de financiële haalbaarheid.

De heer PELSMA is benieuwd hoe de heer Fennema aankijkt tegen het feit dat isoleren ook besparen betekent en waarom hij zo tegen iets meer ambitie is.

De heer FENNEMA heeft gezegd dat hetgeen de wethouder neerlegt ambitieus genoeg is. Isolatie betekent wel besparing, maar de businesscase is niet te financieren, zodat de huizen van mensen onder water komen te staan. Ook vindt hij dat de gemeente niet niks moet doen, maar de uitgangspunten bieden voor hem voldoende kaders om het plan te gaan schrijven.

De heer HELLER (wethouder) meent dat de ambitie gezien het Klimaatakkoord niet ter discussie staat. Er is urgentie en noodzaak. Discussie is er nog wel hoe de samenleving de transitie tot 2050 gaan doormaken. Bij transitie is er altijd sprake van onzekerheden en afhankelijkheden. Op dit moment zijn er fundamentele en buitensporige onzekerheden en afhankelijkheden. Dat is niet de mening van het college, maar een feit en is door de G40 ook naar voren gebracht bij het kabinet. Op dit moment intensiveert de G40 de lobby richting het kabinet, wat ook te maken heeft met de verkiezingen. Het lobbydocument

vermeldt: ‘Om de gemeentelijke regierol te kunnen uitvoeren zijn aanvullende middelen noodzakelijk en een juridisch, technisch en organisatorisch instrumentarium waarin alleen het Rijk kan voorzien.’ Daarbij gaat het o.a. over de uitvoeringslasten en het opstellen van buurtuitvoeringsplannen. In het Klimaatakkoord is dat punt tussen haakjes gezet en gezegd is daarnaar onderzoek te doen. Dat onderzoek is een week terug bekend geworden en voor Nederland gaat het om uitvoeringslasten van € 600 miljoen per jaar. Het Rijk is ook gevraagd om de onrendabele top van de eerste anderhalf miljoen woningen te financieren, die tot 2030 van het gas zouden moeten afgaan. Er is heel veel besparing mogelijk, maar zelf daarmee is sprake van een gemiddelde onrendabele top van enkele tienduizenden euro’s per woning. Dan komt het realisme bij beslispunt 2 om de hoek kijken. Het college keert zich niet tegen het instrumentarium van een warmtetransitievisie: een planning van wijken met wie wanneer van het aardgas af gaat; een middel daartoe is met bewoners wijkuitvoeringsplannen vaststellen; die zijn niet vrijblijvend en daaraan zijn jaartallen en afkoppeling verbonden. Er is nu onvoldoende duidelijkheid, zodat het college nog niet met wijkuitvoeringsplannen aan de slag gaat. Niemand wordt de komende jaren gedwongen van het gas af te gaan.

Mevrouw KALK begrijpt niet waarom het college met onduidelijkheid en onzekerheid zaken in een uitvoeringsplan opneemt.

De heer HELLER (wethouder) wijst erop dat alle gemeenten gehouden zijn een buurtkalender een warmtetransitievisie vast te stellen. Nu gaat het om uitgangspunten en eind dit jaar komt de visie. Wat het college betreft komt die gewoon, maar het heeft wel te maken met de context, waarmee alle gemeenten van doen hebben.

De zorgen over de woonlasten begrijpt hij en die heeft hij met de woningcorporaties besproken. Zij compenseren besparingen aan energielasten niet volledig met huurverhogingen. Twee van de drie corporaties hanteren zelfs helemaal geen huurverhoging, omdat het aan hen is om investeringen te doen. De derde corporatie verhoogt de huren tot maximaal 70% van de besparing in de energielasten. Op individueel niveau is er bij huurders dus geen probleem. Als men qua puntenwaarderingsstelsel door grenzen heen gaat behoudt men de huurtoeslag. Voor de totale sociale huursector zijn er andere instrumenten om daarop grip te houden, los van het feit dat corporaties zelf ook huurbeleid hebben en ook zijn er prestatieafspraken met woningcorporaties. Het college deelt de zorgen, maar het probleem bestaat in Hilversum dus niet. Er zijn ook instrumenten om belangen te borgen.

Over labels kan het college geen uitspraak doen, omdat die afhangen van de situatie per woning. In alle gevallen gaat het om een kostengerelateerde afweging. Hoever je met isoleren gaat hangt van de kosten en opbrengsten af. Als een woning minder te isoleren is omdat dat niet rendabel is kun je te maken krijgen met een grotere warmtevraag, die je vervolgens weer met alternatieve warmtebronnen en een netwerk moet oplossen.

Mevrouw REDMEIJER vraagt of het in theorie mogelijk is dat uiteindelijk 90% van de woningen een D-label krijgt en 10% een B-label.

De heer HELLER (wethouder) acht dat theoretisch mogelijk, maar niet realistisch. Er is gelukkig een veel groter percentage labels hoger dan G. Er zullen woningen zijn die niet boven een bepaald label kunnen komen en dat heeft dan consequenties voor de resterende warmtevraag. Oplossingen zijn mogelijk vanuit een warmtenetwerk of anderszins. Daar hangt dan ook weer een businesscase aan. In nauw overleg met bewoners gaat hij dat punt aanvliegen.

Op basis van kwaliteit is de aanvraag aardgasvrije wijk Meent toegewezen. Er is geld beschikbaar om de onrendabele top aan te pakken en het programma heeft ook een voorbeeld- en een leerfunctie.

Gemeenten kijken collectief naar het Rijk voor financiering van onrendabele toppen. Qua waterstof vindt hij het lastig uitspraken te doen over techniek. Waterstof heeft een essentiële rol in de energietransitie. Er is nog wat discussie waar en hoe die rol ligt en of er economische sectoren zijn waar waterstof dringend nodig is, omdat er minder goede alternatieven zijn. Hij denkt dat het niet nodig is om in het kader van voorliggend stuk daarover te beslissen.

De heer VAN VOORDEN vraagt dat ook niet, maar wel om kennis van rapporten te nemen, waaronder het rapport dat een prominente rol aan waterstof toedicht. In dat kader wijst hij op de motie ‘Behoud de gasleiding’.

De heer HELLER (wethouder) neemt daar kennis van en is het er mee eens dat waterstof een essentiële rol speelt in de energietransitie.

Het college staat positief tegenover amendement A 21-2 van de SP, de VVD, Democraten Hilversum, Hilversums Belang en Hart voor Hilversum over geen biomassaverbranding in de Transitievisie Warmte, evenals tegenover amendement A 21-4 van GroenLinks, Hart voor Hilversum, D66, de VVD, Hilversums Belang, de SP en Leefbaar Hilversum over informatie en ondersteuning beschikbaar voor iedereen. Wel denkt hij dat de raad een keuze moet maken tussen amendement A 21-2 en motie M 21-6, die niet allebei kunnen. Namens het college zegt hij toe binnenkort met een voorlichtingscampagne over houtstook te komen, evenals met een voorstel hoe de gemeente wil omgaan met het Schone luchtakkoord. De uitwerking daarvan wil het college meenemen bij de Transitievisie Warmte. Die toezegging kan er wellicht voor zorgen dat een meerderheid zich kan verenigen met amendement A 21-2

Over amendement A 21-7 van de PvdA, de ChristenUnie en Hilversum over buurtuitvoeringsplannen adviseert hij negatief, evenals over motie 21-8 van de PvdA over het inzetten van woonlasten als waarborg voor de Transitievisie Warmte. Op motie M 21-11 van het CDA, GroenLinks en Hilversums Belang over lokaal eigenaarschap adviseert hij positief.

Tweede termijn

De heer PELSMA dankt de wethouder voor het positief staan tegenover amendement A 21-6 waarin is aangegeven voor schone lucht te zijn. Dat amendement is uitgebreider dan biomassacentrales en gaat ook over individueel niveau, waarbij ook naar wet- en regelgeving wordt gekeken. Volgens hem kan dan amendement A 21-2 van de SP, de VVD, Democraten Hilversum, Hilversums Belang en Hart voor Hilversum over biomassaverbranding vervallen

Ambitie om mensen van het aardgas af te koppelen betekent geen dwang, maar mensen meenemen, enthousiasmeren en kijken op welke manier de gemeente in wijken en buurten inventarisaties kan doen. Het gaat ook om als gemeente je nek uit te steken. Hij is er trots op dat het goed gaat in de Meent, maar veel wijken hebben juist een zetje nodig. Hij vraagt de wethouder na te denken over het enthousiasmeren van wijken en buurten om daadwerkelijk een energietransitie op gang te brengen. Er is sprake van een onrendabele top in investeringen, maar twee van de drie in Hilversum actieve woningcorporaties vragen echter geen huurverhoging, waarmee dus heel ver te komen is.

Mevrouw WESSELINK twijfelt door het betoog van de wethouder een beetje over amendement A 21-7 van de PvdA, de ChristenUnie en Hilversums Belang over buurtuitvoeringsplannen. Die zouden volgens de planning in het startdocument in 2022 wel aan de orde zijn en zij vraagt of dat jaar een harde grens is, of die naar de raad gaat en of daaraan perspectief verbonden is.

De heer FENNEMA beantwoordt de vraag van de heer Van Voorden over hoe hij denkt over de biomassacentrale op het Arenapark. Die centrale is privaat eigendom, waarbij hij in samenspraak met BeGreen, de huidige afnemers en de overige vastgoedeigenaren inzet op vervanging, conform een vorig jaar raadsbreed ingediende motie, die alleen door het CDA niet is ondertekend.

Mevrouw KALK vindt in dezen ambities nodig, waarbij de overheid voorop moet lopen, de enige manier voldoende draagvlak voor verduurzaming te krijgen. Het transitieplan moet er komen, maar daarin moet men alleen die dingen zeggen die men gaat doen. Vandaar dat zij amendement A 21-7 over het schrappen van het tweede beslispunt heeft ingediend.

Het college maakt ambities op dit onderwerp afhankelijk van alle onzekerheden, die er altijd zullen zijn, zoals de benodigde € 600 miljoen voor alle gemeenten. Dat is echter geen excuus om dingen niet in de ambities op te nemen.

Wat betreft het verhaal van de wethouder naar aanleiding van motie M 21-8 over woonlasten heeft zij iets anders gehoord, zodat zij het op dat punt nog niet met hem eens is. Als de wethouder gelijk heeft is de motie echter overbodig, zodat zij de wethouder vraagt de informatie op schrift te zetten, zodat zij kan bekijken in hoeverre een woonlastenfonds nog nodig is. Als de wethouder die handreiking doet houdt zij die motie aan.

Mevrouw REDMEIJER vraagt of de wethouder de zorgen over huurverhoging boven de huurtoeslaggrens deelt, maar de motie niet het juiste instrument is omdat er al een landelijke regeling voor betrokkenen is. Wellicht is het goed om bij de volgende afspraak met woningcorporaties de bescherming voor inwoners te handhaven.

De heer VAN ROODEN heeft de indruk dat amendementen A 21-2 en A 21-6 te combineren zijn, maar als hij moet kiezen, kiest hij voor amendement A 21-2, omdat verbranding van biomassa niet alleen met luchtkwaliteit te maken heeft.

Hij vraagt wat hij precies met amendement A 21-7 van de PvdA, de ChristenUnie en Hilversums Belang over buurtuitvoeringsplannen aan moet. Het woord ‘vooralsnog’ in het tweede punt daarin baart hem zorgen, omdat men daarmee alles wel heel erg op slot kan zetten. Hij vraagt daarom hoe hij dat woord moet interpreteren, omdat de gemeente uiteindelijk wel met de plannen aan de slag moet gaan.

De heer VAN VOORDEN meent zich te herinneren dat het CDA vorig jaar tegen de motie over vervanging van de biomassacentrale heeft gestemd omdat het vindt dat het erg terughoudend moet zijn met ingrijpen in particulier bezit.

Met extra investeren bedoelt hij het beschikbare geld te richten op de doelen, waarbij wat hem betreft isoleren het hoofddoel is. Daarop moeten jaarplannen afgestemd zijn, zodat er focus is.

De heer HELLER (wethouder) benadrukt dat de gemeente enthousiasmeert, stimuleert en helpt. Dat gebeurt op tal van manieren: het energiedienstenbedrijf, energiecorporaties en het duurzaam bouwloket. Van essentieel belang is zich te realiseren dat de buurtuitvoeringsplannen in die context geen vrijblijvende instrumenten zijn. Ze zijn een manier om met de buurt afspraken te maken over een harde afkoppeldatum. Het college verzet zich daar niet ten principale tegen. Vanwege het niet vrijblijvend zijn ervan is het niet verantwoord om met mensen in gesprek te gaan over het van het gas afkoppelen. Over dwang en geld is er geen duidelijkheid. De inzet van de PvdA snapt hij, maar hij zou dan denken dat die ook een financieel voorstel zou doen. Als de gemeente echt met buurtuitvoeringsplannen aan de slag gaat, dan gaat het al gauw over 10 fte of meer. Dat is de onderlegger van de landelijke € 600 miljoen. Het betreft alleen uitvoering en geen maatregelen.

De woonlasten op papier zetten zegt hij graag toe. Individuele huurders zijn via landelijke regelgeving beschermd en behouden hun huurtoeslag. Wat betreft de onderverdeling in huursegmenten gaat het college met de woningcorporaties nieuwe afspraken maken. Er is daar een instrument om de beleidsmatige wensen van de gemeente te borgen en te realiseren.

Als de raad de uitgangspuntennotitie vaststelt gaat het college vanaf maart een intensief communicatie- en inspraaktraject met de bevolking en stakeholders in. Zij worden dan ook gevraagd te reflecteren op de uitgangspunten en de ingenomen positie, zo ook welke hulp en ondersteuning van de gemeente is te verwachten.

De planning voor de start van de buurtuitvoeringsplannen is 2022, maar dat hangt af van landelijke ontwikkeling en of wensen van de VNG en de G40 over uitvoeringsbudget, wetgeving etc. worden gehonoreerd. Garanderen kan hij dat echter niet, maar hoe dan ook gebeurt er niets zonder instemming van de raad.

Mevrouw KALK houdt motie M 21-8 aan.

De heer PELSMA heeft grote moeite met het uitsluiten van het privégebruik, omdat er dan wel kleinschalige pelletverbranding mogelijk is. Er is ook wet- en regelgeving met betrekking tot de schone lucht. Vandaar dat hij amendement A 21-6 heeft gemaakt. Hij kan echter best instemmen met het daaruit halen van privégebruik.

Zonder stemming wordt amendement A 21-2 van de SP, de SP, Democraten Hilversum, Hilversums Belang en Hart voor Hilversum over geen biomassaverbranding in de Transitievisie Warmte unaniem aangenomen.

De heer VAN ROODEN meent dat de amendementen A 21-6 en A 21-6 samen te voegen zijn.

De heer FENNEMA stelt dat amendement A 21-6 van de ChristenUnie en Hilversums Belang verder gaat, maar ook biomassa uitsluit. Dat is dus verstrekkender dan amendement A 21-2

De heer VAN VOORDEN is het daarmee eens.

De heer HELLER (wethouder) wijst erop dat het samenvoegen van amendementen tot één tekstvoorstel moet leiden.

De VOORZITTER meent dat beide amendementen te combineren zijn.

Amendement A 21-6 van de ChristenUnie en Hilversums Belang wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 22 tegen 14 stemmen aangenomen, met de stemmen van het lid Redmeijer van Hart voor Hilversum, de leden Jaarsma, Verheij, Van Vliet en Wesselink van D66, de VVD en het CDA tegen.

Zonder stemming wordt amendement A 21-4 van GroenLinks, Hart voor Hilversum, D66, de VVD, Hilversums, Belang, de SP en Leefbaar Hilversum over informatie en ondersteuning beschikbaar voor iedereen unaniem aangenomen.

Amendement A 21-7 van de PvdA, de ChristenUnie en Hilversums Belang over buurtuitvoeringsplannen Transitievisie Warmte wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 6 tegen 29 stemmen verworpen, met de stemmen van het lid Jaarsma van D66, de PvdA, het lid Vreugdenhil-de Blécourt van de ChristenUnie Democraten Hilversum en Hilversums Belang voor (mevrouw Boumadkar Boukhriss is bij de stemming afwezig).

Motie M 21-11 van het CDA, GroenLinks en Hilversums Belang over lokaal eigenaarschap wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 30 tegen 6 stemmen aangenomen, met de stemmen van de VVD en het lid Redmeijer van Hart voor Hilversum tegen.

Zonder stemming het gewijzigde voorstel van burgemeester en wethouders unaniem aangenomen.

9 RAPPORTAGE EN VOORSTELLEN RAADSWERKGROEP VERGADEREN

De VOORZITTER deelt mee dat de raadswerkgroep vergaderen een eindrapportage heeft opgeleverd, met daarin tien concrete voorstellen opgenomen. In dit raadsvoorstel wordt de raad gevraagd in te stemmen met deze voorstellen. Na het aannemen van deze voorstellen zal conform deze voorstellen worden gewerkt. Voor zover het bestaande reglement van orde gewijzigd dient te worden zal hierin zo spoedig mogelijk worden voorzien via een daartoe strekkend voorstel.

Na behandeling door de commissie op 6 januari jl. heeft de raadswerkgroep de voorstellen nog op een aantal punten gewijzigd of verduidelijkt.

Hij heeft grote dankbaarheid voor de mensen die aan de werkgroep hebben deelgenomen en anderen die aan de voorstellen hebben gewerkt. Er ligt een kloek resultaat voor en zijn oproep is er zo snel mogelijk mee aan de slag te gaan.

Mevrouw KOOLOOS toont dankbaarheid en respect aan allen die aan de voorstellen hebben gewerkt. Zij ziet een heel mooi resultaat voorliggen, waarover wat haar betreft geen debat meer nodig is.

De heer DE JONG sluit zich aan bij de complimenten aan de werkgroep, maar stemt het niet meteen gerust dat die werkgroep schrijft veel te hebben vergaderd om tot een eindrapport te komen. Veel

vergaderen hoeft niet altijd veel resultaat te betekenen. Hij is er erg voor om met discipline, doelgericht, zonder dubbelingen, met veel onderling debat en discussie en hopelijk ook dialoog te komen tot een verbetering van de kwaliteit van de samenwerking, bestuur en toezicht. Het gaat ook om daadkracht en doen. Amendementen wil hij niet steunen, omdat de Agendacommissie en het college de grote lijnen hebben omarmd. De technische toelichting vindt hij waardevol, evenals de beantwoorde vragen. Daarom wil hij in de geest van de voorstellen beginnen.

Mevrouw REMMERS omarmt alle voorstellen die de vergaderingen voor de kijker en de raad zelf aantrekkelijker maken en die de besluitvorming verbeteren. Daarom heeft zij geen behoefte om te amenderen. Het stuk is ook aangepast na het voeren van een goede discussie in de commissievergadering.

Zij vindt het goed te werken met zoveel mogelijk vaste voorzitters. Het blijft een gezamenlijke verantwoordelijkheid, zodat zij de voorzitters niet al te zwaar wil belasten. Aan de slag gaan is niet eenvoudig, omdat het om een cultuurwijziging gaat, waarop men elkaar moet aanspreken.

De heer VAN VOORDEN dankt de werkgroep voor het vele verzette werk. Het debat moet de ruimte krijgen, welk aspect is aangepast. De tijdslimiet geldt daardoor alleen voor de pitch. De ruimte voor insprekers is ook aangepast, ook een belangrijke wijziging. Hij kan nu instemmen met het stuk. Wel vraagt hij de werkgroep en de griffie om na te denken over de implementatie. Een andere manier van debat voeren vergt aanpassing en daarvoor moet men oog hebben.

Mevrouw VREUGDENHIL-DE BLÉCOURT staat van harte achter het aangepaste voorstel. De voorstellen beogen besluitvormingsprocessen efficiënter en effectiever te laten verlopen, waarbij alle partijen en inwoners veel beter tot hun recht komen.

De voorstellen van de PvdA begrijpt zij niet zo goed en die halen de ruggengraat uit het voorstel, waardoor men al snel weer vervalt in oud gedrag.

De voorstellen staan niet garant voor een andere vergadercultuur, maar zij hoopt dat wel. een goede structuur is wel een voorwaarde, maar geen garantie. Mensen laten een structuur effectief zijn.

De heer GÖBBELS ziet de burger niet als een stoorzender en heeft moeite met de punten 5 en 7, die hij wil laten schrappen. Bovendien is er in het huidige artikel 22 van het reglement van orde voldoende speelruimte om aanscherpingen of veranderingen door te voeren.

Ook in punt 2 ziet hij niet zoveel, omdat hij mensen niet als robots ziet. Opinievorming wordt vanzelfsprekend in de manier waarop men met elkaar communiceert.

De heer SLINGERLAND geeft complimenten aan de voorzitter en de leden van de raadswerkgroep en ziet met genoegen dat de raadswerkgroep de opmerkingen in de commissievergadering ter harte heeft genomen en voorstellen heeft aangepast. De huidige en toekomstige raden en colleges en inwoners kunnen daarom daarmee aan de slag. De raad en raadscommissies kunnen nu op de voorgestelde weg voortgaan en de vergaderingen beter laten verlopen.

De heer BLOK zegt dank aan de raadswerkgroep die veel inzet heeft getoond en een gedegen rapport heeft afgeleverd. Het eindrapport is goed aangepast aan de wens van de commissie, wat helaas nog niet helemaal heeft geleid tot voldoende aanpassingen in het raadsvoorstel zelf.

De bijlagen bevatten goede ontwikkelingen, die hij nog niet voldoende terugvindt in de tien voorstelpunten. Met name wat betreft voorstel 2 is het voor het soms nodige democratisch politieke debat niet altijd mogelijk standpunten van fracties kort en bondig te houden.

Hij is mordicus tegen het beperken van de inspraakmogelijkheden in de punten 5 en 7. Punt 5 wil hij laten schrappen, terwijl hij de aanpassing van punt 7 onvoldoende vindt.

Er is nu een nieuwe structuur, maar de cultuurverandering gaat niet zo makkelijk en gaat nog wel een tijdje duren.

De heer VOGEL is zeer blij met het werk van de werkgroep. Er is veel inzet gepleegd om efficiënt en doelmatig te kunnen vergaderen. Hij is ook blij met de aanpassingen, waarna aan de slag kan worden gegaan.

Mevrouw VAN DROOGE erkent de noodzaak om betere afspraken over vergaderen te maken, maar een aantal zaken die in het voorstel staan probeerde men al toe te passen, zoals het scheiden van beeld- en oordeelsvorming en het beperken van de spreektijd in eerste en tweede termijn. Stukken lopen een enorm traject af en daarvan krijgen raadsleden weinig te zien. De Agendacommissie gaf aan dat de informatievoorziening vaak onvoldoende is door het afleveren van niet duidelijke stukken. Die zaken leiden tot lange en vermoeiende commissievergaderingen. Ook nu is er nog geen antwoord op dat probleem, maar de raad laat zich al wel beperken in de vergaderorde. Zij denkt dat het daarvoor nog te vroeg is.

Het beperken van het inspreekrecht is ook als een voorstel gedaan om beter en efficiënter te vergaderen. Dat gebeurt niet door het probleem aan de bron aan te pakken, maar door beperkingen aan de andere kant op te leggen aan raadsleden en inwoners. De inspreekmogelijkheid van burgers zou volgens haar op alle gebieden verbeterd moeten worden, niet alleen op niet geagendeerde onderwerpen.

De kern heeft men volgens haar nog steeds niet te pakken en daarom worden zaken te vroeg en in de verkeerde volgorde aangepakt. Daarom dient zij twee amendementen in.

Amendement A 21-9 ‘Beeldvorming en informatievoorziening’
“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 27 januari 2021, behandelend agendapunt 9 ‘Rapportage en voorstellen raadswerkgroep vergaderen’;
constaterende dat:

- de voorstellen 1 en 2 betrekking hebben op het invoeren van het zogenaamde ‘BOB-model’;
- de raadswerkgroep het uitgangspunt hanteert dat beeldvorming en oordeelsvorming van elkaar gescheiden moeten worden voor een betere beraadslaging;
- de raadswerkgroep er in het voorstel tevens vanuit gaat dat de eerste bijdrage van de oordeelsvorming slechts uit ‘korte en bondige standpunten’ hoeft te bestaan, mits er een gedegen beeldvorming heeft plaatsgevonden;

overwegende dat:

- de raad ondanks de beste intenties nog steeds regelmatig niet voldoende in staat wordt gesteld om tot een gedegen beeldvorming te komen;
- het daarom op dit moment praktisch niet haalbaar zal blijken om beeldvorming en oordeelsvorming van elkaar te scheiden, aangezien het aan beeldvorming al vaak ontbreekt;
- dat een zeer korte eerste bijdrage in de oordeelsvorming niet mogelijk is als er nog teveel zaken onduidelijk zijn, of als er behoefte is aan een ideologische uiteenzetting van argumenten;
- er desalniettemin duidelijk behoefte is aan goede afspraken ten behoeve van de informatievoorziening en beeldvorming;

besluit:

- voorstel 1 van het raadsbesluit te wijzigen, zodat deze als volgt komt te luiden:
  - Samen met het college worden heldere afspraken gemaakt op welke manier de beeldvorming en informatievoorziening naar de raad transparanter, toegankelijker en duidelijker wordt, inclusief het gebruik en de opzet van de Beeldvormende Sessies en het opstellen van heldere stukken ter ondersteuning van raadsvoorstellen;
- voorstel 2 van het raadsbesluit te schrappen;
- de voorstellen 3 tot en met 10 overeenkomstig de nieuwe volgorde te nummeren;

(Amendement A 21-9 van de PvdA en Hilversums Belang)

Amendement A 21-10 ‘Inspraak versterken’
“De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 27 januari 2021, behandelend agendapunt 9 ‘Rapportage en voorstellen raadswerkgroep vergaderen’,
constaterende dat:

- inspraak van burgers een essentieel democratisch recht is;
- er twee voorstellen in het raadsvoorstel staan die betrekking hebben op het inspreekrecht van burgers;
- de ervaring leert dat inspreken in de commissie over het algemeen pas plaats vindt als andere vormen van meepraten of overleggen spaak lopen;
- de raadswerkgroep constateert dat participatie, meespraak en overleg met burgers in de aanloop naar een college- of raadsvoorstel veelal niet naar wens verloopt en hier wat te verbeteren valt;
- derhalve de behoefte aan inspraak, geagendeerd of niet geagendeerd, onafhankelijk van de status van het overleg met de gemeente of het college, onverminderd groot blijft;
- de (onbedoelde) gevolgen van het beperken van de inspraak voor beide voorstellen onvoldoende onderzocht zijn,

spreekt als mening uit dat:

- de raad zich te allen tijde hard moet maken voor het inspraakrecht van burgers;

besluit:

- voorstel 5 van het raadsbesluit te schrappen;
- voorstel 7 van het raadsbesluit te wijzigen, zodat deze als volgt komt te luiden:
  - We verbeteren de kwaliteit van de inspreekmogelijkheden van burgers;
- de voorstellen 6 tot en met 10 overeenkomstig de nieuwe volgorde te nummeren.

(Amendement A 21-10 van de PvdA, de SP, Democraten Hilversum en Hilversums Belang)

De heer DE JONG vraagt wat mevrouw Van Drooge als kern van het probleem en als oplossing ziet.

Mevrouw VAN DROOGE ziet de beeldvorming en informatievoorziening als kern van het probleem. Het gaat ook om participatie van inwoners. Raadsleden komen informatie tekort en worden niet goed meegenomen in het proces bij het opstellen van voorstellen. Er zijn wel pogingen, maar er is toch een kloof tussen wat raadsleden echt willen weten en waarover het college of andere raadsleden met initiatiefvoorstellen komen. Dat probleem is helder, maar zij meent dat men te snel is met het beperken van de commissie. Men zou aan het begin van het traject elkaar mee moeten nemen, bijvoorbeeld met een startnotitie. Dat is echter nog steeds niet de kern. De raad worstelt constant met de benodigde informatievoorziening om goede besluiten te nemen en daarvoor biedt dit stuk volgens haar geen oplossing.

Mevrouw REMMERS heeft het college gewezen op de kwaliteit van de stukken, waarop de burgemeester een toezegging heeft gedaan. Ook kan de raad zelf zien wat hij gaat doen. Men zou niet meer vragen naar nog meer details, maar zich beperken tot de hoofdlijnen.

De VOORZITTER wijst erop dat de gemeentesecretaris ook verantwoordelijk is voor de stukken van de ambtenarij.

De heer DE JONG raadt aan met het voorliggende voorstel te beginnen, omdat dat over de raad zelf gaat. Informatievoorziening behoeft nog aandacht en participatie staat op elke agenda en moet ook beter. Hij hoopt dat de PvdA het voorstel omarmt en in de geest van de raadsbrede werkgroep aan de slag gaan.

Mevrouw VAN DROOGE heeft een paar kleine aanpassingen voorgesteld, waarin de raad kan meegaan.

De heer VOORINK (wethouder) dankt de werkgroep evenals de wethouder die in het proces hebben meegedacht. Het is goed na te denken over de vergaderstructuur, maar corona helpt daar absoluut niet bij. Het gaan om met elkaar omgaan en elkaar aanspreken.

Mevrouw VERWEIJ daagt het college ook uit om de eigen procedures te doorgronden en te onderzoeken en verbetervoorstellen te doen, zoals de raad dat heeft gedaan. Het college zou ook verbetervoorstellen moeten maken.

Raadsvergaderingen vallen of staan met respect voor elkaar en op dat punt valt nog wel het een en ander te verbeteren. De volledigheid, tijdigheid en de kwaliteit van stukken zijn essentieel en daarop vraagt zij een plan van aanpak van het college. De burger vindt zij geen stoorzender en daarom vraagt zij ruim baan voor inspraak. Beeldvorming en oordeelsvorming kunnen wat haar betreft over meerdere vergaderingen worden gesplitst.

Zij stemt tegen het voorstel, tenzij de artikelen 5 en 7 daaruit gaan.

Mevrouw DEN DAAS zegt dank aan de raad en raadswerkgroepleden voor de verzette bergen werk. De rondgang van de burgemeester en de griffier en de heidag van bijna twee jaar terug maakten duidelijk dat de raad niet tevreden was over zijn eigen manier van vergaderen. Het kan beter, zowel in kwaliteit als effectiviteit, waarbij de inwoners beter betrokken moeten worden. Een raadswerkgroep is aan de slag gegaan en heeft het college en de Agendacommissie om advies gevraagd. Tien voorstellen zijn met de raadscommissie besproken.

Belangrijk is dat wat de raad zich voorneemt hij ook uitvoert. Wat betreft de amendementen haalt men met het aanpassen van het eerste voorstel en het schrappen van het tweede voorstel de bodem uit het stuk. Het eerste voorstel gaat over de beeldvormende en oordeelsvormende fase bij de commissiebehandeling. Praktisch zou het niet haalbaar zijn om beeldvorming en oordeelsvorming te scheiden, omdat het nu al vaak aan beeldvorming ontbreekt. De eerste bijdrage in de oordeelsvormende fase zou niet kort kunnen zijn bij onduidelijke zaken of bij het moeten geven van ideologische uiteenzettingen, evenals als er behoefte is aan informatie en beeldvorming. Als reactie daarop geeft zij aan dat beide voorstellen de kern vormen. De knip tussen beeldvorming en oordeelsvorming is bedoeld te voorkomen zonder goede beeldvorming verder te vergaderen. Het college vindt beeldvorming ook zeer waardevol. Als de raad behoefte heeft aan meer is te experimenteren met andere vormen, zoals werkbezoeken of een expertsessie. Dat het voorstel is om in de oordeelsvormende fase de eerste bijdrage kort en bondig te houden is bedoeld om voor kijkers/luisteraars, andere fracties en het college helder te krijgen wat het belangrijkste bespreek- of debatpunt is in het voorliggende voorstel. Dat zou het onderlinge begrip en bij de toeschouwers moeten vergroten en het debat verlevendigen. Ingewikkelde invoering kan wat haar betreft geen reden zijn om het toch niet te doen. Alle begin is namelijk moeilijk en allen moeten elkaar daarbij helpen.

Voorstel 5 helemaal schrappen lijkt haar onverstandig, omdat de raad waakt over het algemeen belang en er niet is om uitvoeringsbesluiten van het college of andere twistpunten op te lossen. Insprekers die daarover hun woordje willen doen moeten naar het juiste loket. Zij kunnen bij de gemeente terecht en er is ook een ombudsman.

Voorstel 7 is op meerdere punten aangepast en geeft juist de ruimte aan insprekers om over een niet geagendeerd onderwerp in te spreken, en wel zo dat de inspreker en de commissie zich kunnen voorbereiden. Dat is een verbetering die volgens haar aan beide partijen recht doet.

Mevrouw VERWEIJ heeft een volksvertegenwoordigende rol en meent dat mensen zich tot de gemeenteraad moeten kunnen wenden.

Mevrouw DEN DAAS reageert dat voorstel 5 bevat dat inspreekmogelijkheden over lopende vergunningaanvragen en lopende bezwaar- en beroepsprocedures in het reglement van orde worden beperkt en lijkt het niet handig om als raad daarin te treden.

Mevrouw VERWEIJ stelt dat inwoners dan ook het recht moeten houden om zich te wenden tot de gemeenteraad. Bij zaken onder de rechter liggen die buiten de gemeente. Zolang zaken bij de gemeente liggen, vindt zij dat inwoners ook bij de gemeenteraad terecht moeten kunnen.

> Amendement A 21-9 van de PvdA en Hilversums Belang over beeldvorming en informatieverstrekking wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 8 tegen 28 stemmen verworpen , met de stemmen van de PvdA, de SP, het lid Pelsma van de ChristenUnie, Leefbaar Hilversum, Democraten Hilversum en Hilversums Belang voor.

> Amendement A 21-10 van de PvdA, de SP, Democraten Hilversum en Hilversums Belang over inspraak versterken wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 7 tegen

28 stemmen verworpen, met de stemmen van de PvdA, de SP, Democraten Hilversums, Leefbaar Hilversum en Hilversums Belang voor (de heer Jaarsma is bij de stemming afwezig).

Mevrouw VAN DROOGE legt een stemverklaring over het voorstel af en doet het pijn de werkgroep niet de erkenning en het plezier voor het gedane werk te kunnen geven. Gezien de stemming en de discussie kan zij nu echter niet voor stemmen.

Zonder stemming wordt het voorstel van de raadswerkgroep met 31 tegen 5 stemmen aangenomen, onder aantekening dat de fracties van de PvdA, de SP en Democraten Hilversums geacht worden te hebben tegengestemd.

10 VRAGEN AAN HET COLLEGE

Er zijn geen vragen.

11 MOTIE M 21-1 VAN DE SP, HART VOOR HILVERSUM, DE PVDA EN HILVERSUMS BELANG OVER GIFTENBELEID VOOR UITKERINGSGERECHTIGDEN

"De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 27 januari 2021, behandelende de motie vreemd aan de orde van de dag;
constaterende dat:

- de regels in de bijstand streng zijn;
- het tot achter de komma controleren, terugvorderen en beboeten diep ingrijpt in de persoonlijke levenssfeer van een individu;
- er ruimte is voor maatwerk en gemeenten beleidsvrijheid hebben om giftenbeleid af te spreken;
- er in de gemeente Hilversum geen giftenbeleid is voor uitkeringsgerechtigden;
- er in andere gemeenten goede voorbeelden zijn van een giftenbeleid zoals bijvoorbeeld in de gemeente Amsterdam (https://www.amsterdam.nl/werk-inkomen/bijstandsuitkering/giften-tote1200/);

draagt het college op:

- zo snel als mogelijk, maar zeker voor de behandeling van de kadernota in juni 2021, een giftenbeleid voor uitkeringsgerechtigden aan de gemeenteraad voor te leggen;
- uitkeringsgerechtigden die een gift tot maximaal € 1.200,- per jaar ontvangen menswaardig en ruimhartig tegemoet te treden totdat het giftenbeleid is vastgesteld;

en gaat over tot de orde van de dag.
(Motie M 21-1 van de SP, Hart voor Hilversum, de PvdA en Hilversums Belang)

Mevrouw VERWEIJ licht de motie toe. De vermeende misstanden zoals in Wijdemeren kunnen volgens haar niet waar zijn. De controles zijn heftig en de inbreuk op de privacy is groot. Het is echter mogelijk om giftenbeleid vast te stellen, zoals de gemeente Amsterdam heeft gedaan. Zij stelt voor dat de gemeente Hilversum dat ook doet met een norm van € 1.200,-, maar ook bedragen van € 1.800,- of € 600,- per jaar zijn mogelijk. Bij aanname kan de motie worden meegegeven aan de staatssecretaris, die bij wethouder Wolthers op bezoek komt.

De heer WESTERNENG vindt de motie sympathiek, maar informeert naar de uitvoerbaarheid ervan. De VVD is voor transparanter en duidelijker beleid om misverstanden zoals in Wijdemeren te voorkomen. De wethouder in Wijdemeren is volgens de Gooi en Eemlander niet per se voorstander van het giftenbeleid, omdat het de boel kan scheeftrekken.

Mevrouw WOLTHERS (wethouder) heeft het giftenbeleid vastgelegd in de werkinstructies. De gemeente hanteert een vrijlating bij sommige giften, mits die gemeld worden. In Hilversum kan maximaal € 1.380,- per jaar vrijgelaten worden. Dat is zes keer het vrijlatingsbedrag bij inkomsten.

De motie wil zij overnemen ten behoeve van het aanbrengen van meer transparantie in de beleidsregels. Zaken zullen in het tweede kwartaal door het college worden behandeld. Vastlegging van de vrijstelling zal in de uitvoering geen problemen opleveren.

Mevrouw REMMERS dient de motie graag mede in en meent dat € 1.800,- als vrijstelling ook mogelijk is.

De heer VAN VOORDEN stemt van harte met de motie in, maar vraagt de wethouder wel naar de redelijkheid te kijken, in de zin dat werken wel moet lonen.

De VOORZITTER deelt mee dat in de motie € 1.200,- wordt gewijzigd in € 1.380,-

> De gewijzigde motie M 21-1 van de SP, Hart voor Hilversum, de PvdA, Hilversums Belang en GroenLinks wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 34 tegen 0 stemmen unaniem aangenomen (de leden Den Daas en Van Drooge zijn bij de stemming afwezig).

12 MOTIE M 21-05 VAN HART VOOR HILVERSUM, DE VVD, LEEFBAAR HILVERSUM, DEMOCRATEN HILVERSUM EN HILVERSUMS BELANG OVER EXPERTMEETING FLEXWONEN (VADO)

"De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 27 januari 2021, behandelende de motie vreemd aan de orde van de dag;
overwegende dat:
- de raad van Hilversum bezig is met het ontwikkelen van een Hilversumse Woonvisie;
- het onderwerp/instrument flexwonen nog niet in dat kader besproken is;
- de raad van Hilversum graag beeldvormend meer informatie over dit onderwerp zou krijgen, teneinde te kunnen beoordelen of 'flexwonen' betrokken zou moeten worden bij de Hilversumse Woonvisie;

voorts overwegende dat:
- de raad via de griffie budget heeft om zelf in beeldvormende bijeenkomsten te kunnen voorzien;

spreekt als haar wens uit dat:
- de griffie in opdracht van deze raad samen met enkele raadsleden een 'Expertmeeting Flexwonen' organiseert die vanuit dat griffiebudget wordt betaald,

en gaat over tot de orde van de dag.
(Motie M 21-1 van Hart voor Hilversum, de VVD, Leefbaar Hilversum en Democraten Hilversum)

Mevrouw REDMEIJER licht de motie toe en wil graag raadsbrede beeldvorming, die de raad zelf organiseert, wat via het griffiebudget kan. Belangrijk is dat alle raadsleden met dezelfde info starten over het onderwerp flexwonen.

De heer VAN ROODEN informeert naar de kosten.

Mevrouw VAN DE LINDE heeft nog niet echt een budget vastgesteld en daartoe wordt gewacht op de volgende vergadering van het presidium.

De heer HELLER (wethouder) neemt het initiatief mee naar het proces van de woonvisie.

Zonder stemming wordt motie M 21-1 van Hart voor Hilversum, de VVD, Leefbaar Hilversum en Democraten Hilversum unaniem aangenomen.

13 MOTIE M 21-16 VAN HET CDA, HILVERSUMS BELANG, DEMOCRATEN HILVERSUM, DE PVDA, DE SP EN LEEFBAAR HILVERSUM OVER RAADSONDERZOEK WMO/WELZIJN, SCHONE LEI VOOR EEN NIEUWE RAAD

"De raad van de gemeente Hilversum, in vergadering bijeen op 27 januari 2021, behandelende de motie vreemd aan de orde van de dag;
constaterende dat:
- het KPMG rapport 'Inzicht- en handelingsperspectieven sociaal domein' duidelijk maakt dat de grip op de kostenontwikkeling in het sociaal domein verbeterd kan worden;
- de gemeenteraad sinds de start van de decentralisatie de benodigde grip probeert te verkrijgen;

overwegende dat:
- de raad in de afgelopen jaren met diverse wethouders in gesprek is geweest over de vraag op welke manier er bijgestuurd zou moeten worden;
- het vanwege de complexiteit van het brede beleidsterrein zeer uitdagend is om als raad invulling te geven aan de kaderstellende en controlerende rol;
- er reeds meerdere uitgevoerde onderzoeken beschikbaar zijn, waarbij echter beperkt is gereflecteerd op de rol van de raad bij dit onderwerp;

spreekt uit dat:
- de raad behoefte heeft aan een evaluatie, conclusies en aanbevelingen rond de vraag: hoe is de decentralisatie in Hilversum verlopen en wat zijn na zes jaar de geleerde lessen voor de komende periode, met daarbij aandacht voor de samenwerking, de informatievoorziening en de financiële verantwoording in de gehele keten: raad, college en organisatie (Regio G&V en Hilversum) met aandacht voor de verschillende taken en verantwoordelijkheden;
- om de onderzoeksvraag te beperken, dit onderzoek uit te voeren naar de decentralisatie (nieuwe taken) op het gebied van Wmo en welzijn (dus niet: jeugd en Participatiewet);
- een dergelijk onderzoek, uit te voeren door een extern bureau, moet leiden tot een fundament voor verdere ontwikkeling voor nieuw beleid voor raadsleden, college en organisatie, welk raadsonderzoek dient te worden uitgevoerd onder de volgende voorwaarden/condities:
    1. het presidium doet aan de raad een voorstel voor het instellen van een "begeleidingsgroep raadsonderzoek Wmo/Welzijn";
    2. de begeleidingsgroep wordt ondersteund door de griffier of een door hem aan te wijzen persoon of personen;
    3. de begeleidingsgroep formuleert een onderzoeksopdracht, passend bij de wens van deze motie;
    4. de begeleidingsgroep legt de onderzoeksopdracht voor aan de commissie ter advies, voorzien van een kostenindicatie;
    5. de begeleidingscommissie vraagt bij minimaal twee bureaus een offerte aan, selecteert en verleent opdracht en begeleidt het onderzoek;
    6. de begeleidingsgroep zendt na de oplevering van de rapportage, deze zo spoedig mogelijk aan de raad, bij voorkeur voor 1 november 2021;
    7. de kosten voor het onderzoek worden gedekt uit de algemene middelen,

en gaat over tot de orde van de dag."
(Motie M 21-6 van het CDA, Hilversums Belang, Democraten Hilversum, de PvdA, de SP en Leefbaar Hilversum)

De heer VAN VOORDEN licht de motie toe. Ambities versus realiteit, te weinig grip op processen, financiële onduidelijkheid, extra middelen voor het Sociaal Plein en onrust onder inwoners waren thema's die de afgelopen jaren herhaaldelijk passeerden bij het sociaal domein en de decentralisaties. Het KPMG-rapport bracht daarin geen rust. Meerdere fracties stelden al vragen, maar het

lukte niet om grip op het sociaal domein te krijgen. Te vaak wordt de raad verrast door actuele ontwikkelingen en vaak stelt hij zich de vraag of hij die had kunnen weten of de situatie had kunnen voorkomen.

De vraag is of de raad durft te kijken naar zijn controlerende en kaderstellende rol in relatie tot het college, de organisatie en de regio. Zo'n onderzoek is nog nooit eerder gehouden. Normaal gaat een onderzoek over uitvoering en blijft de rol van de raad onderbelicht. Daarom dient hij met andere fracties de motie in, om te onderzoeken wat er te leren is van het verleden, om terug te kijken naar de decentralisaties. Daarmee is voor de toekomst betere invulling te geven. Beslissingen gaan over vaak kwetsbare mensen. Wil men die serieus nemen, dan moet men niet afwachten, maar aan de slag gaan.

Mevrouw REMMERS is het ermee eens dat discussies in raads- en commissievergaderingen vaak onvoldoende opleveren. Naar het eigen gedrag kijken zou kunnen helpen om een stap verder te komen. Verder benadrukt zij dat er binnen het Sociaal Plein een heleboel wel goed gaat. Een onderzoek naar de tevredenheid van de gebruikers van jeugdvoorzieningen gaf aan dat die als fijn, passend en adequaat zijn ervaren.

Vanaf 1 januari 2015 heeft de gemeente nieuwe taken gekregen. Adviesorganen hebben gewaarschuwd tegen de discussie die alle gemeenten voeren. Zij hebben onvoldoende budget gekregen, zodat de problemen bekend hadden kunnen zijn.

Zes jaar lang zijn er al discussies. Eerst ging het over de zachte landing, daarna zou de transitie volgen. Daarna is een groot aantal commissieleden afgehaakt, omdat zij door de bomen het bos niet meer zagen. Het sociaal domein wordt op één hoop gegooid, terwijl het drie te onderscheiden wetten zijn: de Jeugdwet, de Wmo en Participatiewet, welke laatste wet echt andere uitgangspunten heeft. Praten over het sociaal domein helpt volgens haar niet in het scheppen van duidelijkheid. Daarom is zij blij met de begrenzing in de motie om alleen naar de Wmo te kijken. Dat is een redelijk beperkt onderzoeksgebied.

Desondanks heeft zij zorgen over de motie. Na het KPMG-rapport wordt het college gevraagd de raad van nog meer informatie te voorzien, terwijl de regio al heel veel informatie geeft. Ook het college doet met het dashboard zeer zijn best, maar de raad worstelt waarover hij eigenlijk gaat. Het zou de raad helpen als die het over minder details heeft.

Zij vraagt zich af of de raad in staat is om drie of vier leden uit de raad of de commissie af te vaardigen die het eens worden over een onderzoeksvraag en daarna offertes bespreken. Zij wil twee mensen het mandaat en vertrouwen geven. Mocht de motie leiden tot een onderzoek waarvan lades al vol liggen, dan zadelt de raad de nieuwe raad en het nieuwe college met een probleem op waarmee men al zes jaar worstelt. Beperking tot een onderzoek waarin de raad navelstaart naar het eigen gedrag, dan weet het CDA haar aan zijn zijde. Als het een onderzoek wordt dat in een lade verdwijnt, dan blijft het bij worstelen met deze dossiers en discussies.

De heer JAARSMA laat weten dat de gemeente vol verwachting en energie in 2014 en 2015 begon aan de nieuwe taken in het sociaal domein. Raad, wethouders, ambtenaren, uitvoeringspartners en de regio hebben die opgepakt en ondertussen is er heel veel gerealiseerd. Gezorgd is voor een zachte landing en de gemeente dient Hilversum snel en met passende zorg. Het beeld van de stand van het sociaal domein wordt helaas niet gevormd door de lange lijst van zaken die goed en steeds beter gaan, maar door tekorten. Dat behoeft aandacht, maar moet niet afleiden van het vormgeven van de decentralisatie in het sociaal domein, de transformatie.

Verbeteringen komen stap voor stap met de mensen die het moeten doen en elkaar versterken door ieder de ruimte te geven om de eigen rol zo goed mogelijk in te vullen. Met enig leedwezen heeft D66 de discussie in de commissievergadering over het KPMG-rapport gevolgd, waarin elkander weinig ruimte werd gegeven. De verklaring daarvoor is onmacht om de kaderstelling zo te doen dat in de uitvoering grip wordt verkregen en zaken goed te volgen zijn. Dat leidt voor D66 niet tot de conclusie dat voor de verbetering van de kaderstelling een extern bureau nodig is dat door een begeleidingscommissie van de raad aangestuurd moet worden. In dezen is het college beleidsvoorbereider die de raad in een kaderstellende positie moet brengen. Juist het college als schakel tussen raad en uitvoering en de door allen te zetten verbeterstappen. Hij vraagt of het college die rol steeds beter kan spelen.

De heer WESTERNENG vond de vergaderingen van de commissie Zorg en Samenleving in de afgelopen jaren soms een worsteling, met steeds meer gedetailleerde vragen en antwoorden. Het gaat om een detailniveau waarop de raad zich eigenlijk niet zo moeten bevinden. Dat komt door het zoeken naar grip. Conclusies en aanbevelingen van rapporten van de Rekenkamer en externe bureaus gaan zelden over de raad. De raad moet beter de regie pakken en beter sturen, maar daarop is volgens hem te weinig op gereflecteerd. De raad zou moeten reflecteren over de eigen gespeelde rol bij de decentralisatie de afgelopen zes jaar om te kijken of de kaderstellende en controlerende rol goed is uitgevoerd of beter had gekund. Zijn er duidelijke kaders gegeven die haalbaar en behapbaar waren voor de organisatie? Zijn de kaders daar geland? Wat is ermee gedaan en waren de gestelde kpi's passend bij het kader om de controlerende rol uit te voeren?

Hij vindt het van belang dat er niet weer nieuw onderzoek bijkomt dat andere onderzoeken overdoet. Bij het bepalen van de onderzoeksvraag wil hij de bestaande onderzoeken als uitgangspunten nemen en daarenboven nieuwe vragen toevoegen die vooral op de rol van de raad reflecteren. De focus van het onderzoek zou moeten zijn hoe de raad beter kan kaderstellen en kan controleren. Dan kunnen toekomstige commissies zich beter toeleggen op rollen die haar passen: kaderstellen en controleren en wegblijven bij details.

Mevrouw REDMEIJER vindt het altijd goed om te kijken naar het eigen functioneren. Sommige dingen had de raad kunnen weten en andere dingen niet. Regelmatig heeft zij zich als oud-woordvoerder over het sociaal domein afgevraagd of zij bij de ondernemingsraad van het Sociaal Plein is beland. Zij heeft evenals de VVD geen behoefte aan al gedane onderzoeken.

Als laatste overweging toevoegen dat gedane onderzoeken niet de scope hebben omvat van de rol van de raad, hoe die zelf functioneert en het dictum heel erg breed maken doet bij haar de angst oproepen in oud gedrag te vervallen en dingen te doen die niet noodzakelijk zijn. Zoals de motie nu is verwoord kan zij die niet steunen, terwijl zij het wel eens kan zijn met te kijken hoe de raad het doet.

Mevrouw VERWEIJ deelt mee dat de gemeente de belangrijke taak heeft om zorg te dragen voor haar inwoners. De commissie heeft zich afgevraagd wie de gemeente helpt, welk aantal mensen dat is, hoeveel dat kost, waar het geld heen gaat en of dat rechtvaardig is. Zij is dus voor een onderzoek.

Mevrouw VREUGDENHIL-DE BLÉCOURT vraagt zich ook af hoe betere kaders te stellen zijn en hoe het komt dat kaders niet worden uitgevoerd. Een smalle scope is volgens haar heel goed. Zij betwijfelt de uitspraak van mevrouw Verweij dat onderzoeksvragen klip en klaar zijn, omdat er verschil van mening kan zijn over welke onderzoeksvragen te stellen zijn. Daarom wil zij bij het aannemen van de motie de voorwaarde stellen dat als onderzoeksvragen voorliggen alsnog besluitvorming zal plaatsvinden over het al dan niet doen van het onderzoek. Dat omdat er toch wel verschillende beelden zijn over wat men precies wil onderzoeken.

Mevrouw WALTERS (wethouder) vindt het ook belangrijk om het over een onderzoek te hebben en daarom geeft zij als wethouder Wmo een reactie. Dat doet haar collega Wolthers als portefeuillehouder Sociaal Plein en Personeel ook. Zijzelf geeft een advies naar aanleiding van de motie. Zij wil beginnen met de huidige stand van zaken bij de Wmo.

De heer VAN VOORDEN vindt dat niet de voorliggende vraag.

Mevrouw WALTERS (wethouder) vindt dat wel van belang, omdat de gemeente wel een heleboel heeft bereikt. Er ligt heel veel aan beleid, dat zij wil toelichten. De aanbevelingen van het rekenkamerrapport zijn uitgevoerd. De afhandeltijden in het rekenkamerrapport waren het grote zorgpunt en de rest was redelijk oké.

In 2018 zijn 4.000 aanvragen afgehandeld, waarvan 33% op tijd. In 2019 zijn 4.300 afgehandeld, waarvan 44% op tijd. In 2020 waren er 4.550 aanvragen, waarvan 81% op tijd is afgehandeld.

Op cliënttevredenheid (goede kwaliteit van ondersteuning) scoort de gemeente 92%. 93% zegt het eens te zijn met de stelling dat de ontvangen ondersteuning past bij de hulpvraag. De uitslagen van het

cliënttevredenheidsonderzoek over 2020 komt in het eerste kwartaal van 2021 binnen. Dat is de huidige stand van zaken.

D66 vroeg hoe de raad kan worden geholpen in de kaderstellende rol te komen. De Kadernota sociaal domein loopt van 2017 tot 2022, is geldig en vermeldt negen kernwaarden. Op 16 oktober 2019 is de agenda Wmo-Welzijn vastgesteld die loopt van 2019 tot 2021. Daarin staat alles wat zij aan het doen is: versterken van de sociale basis, ondersteuning in de wijk en goed de Wmo uitvoeren. Zij houdt de raad via collegebrieven regelmatig op de hoogte.

Door tekorten moesten raad en college samen besluiten over aanpassingen. De uitgangspunten voor de inkoop van het sociaal domein is gedurende een hele avond besproken. De gemeente had last van tekorten en overschrijdingen kwamen laat binnen, maar daarover heeft zij uitgebreide toelichting en verantwoording geleverd. Op 22 oktober 2020 was er een uitgebreide brief over waar de overschrijding vandaan kwam. Op productniveau is aangegeven welke producten al dan niet groeien. Er is een raadsdashboard gemaakt, waarvoor samen met de raad kpi's zijn gemaakt. Die wordt verder uitgebreid. In het laatste raadsdashboard zat extra Wmo-informatie, waarover de raad positief was. Het KPMG-rapport gaat meer over de bedrijfsvoering. Er is dus al heel veel gebeurd en de Wmo draait. Aanpassingen en bezuinigingen wil zij samen met de raad doorlopen. Voor volgend jaar is er een gezamenlijke taakstelling van € 900.000,- die zij samen met de raad gaat invullen.

Mevrouw WOLTHERS (wethouder) voegt toe dat er een hoop in het sociaal domein te doen is, wat elke vergadering tot roerige discussies leidt en vraagt om nog meer onderzoeken en meer informatie. Dat doet iets. Bij de bespreking van het KPMG-rapport zijn er woorden gevallen die impact hebben op de ambtelijke organisatie, die onder druk staat. In de jaren 2015 tot 2017 was er sprake van een van de grootste veranderingen in het sociaal domein. Kaders zijn in 2019 opnieuw vastgesteld en besproken is hoe daarop te meten is met dashboards. Resultaten worden elke keer beter. Alles wat aan rapportages is verschenen wordt meegenomen in de bedrijfsvoeringsagenda. De capaciteit van het Sociaal Plein is volgens het BMC-rapport aan de lage kant. Ondertussen is er een coronacrisis gaande. Er waren 8.000 Tozo-aanvragen. De motie vraagt om een evaluatie van de samenwerking, informatievoorziening en financiële verantwoording in de hele keten met aandacht voor verschillende taken en verantwoordelijkheden. Dat is te veel gevraagd en de organisatie kan dat er volgens haar niet meer bij hebben. Daarom ontraadt zij de motie met klem.

De heer VAN VOORDEN heeft waardering voor het werk en het gezegde. De oproep snapt hij, maar doet niet ter zake. Men zou zich de vraag moeten stellen of de raad de afgelopen jaren op de hoogte was van wat er heeft gespeeld, of er verband is gelegd met de investering ten opzichte van de wachttijden, of de financiën onder controle waren ten opzichte van de begroting, of bekend is wat bij de regio is belegd en of de raad daarop controle heeft en of de raad vindt dat het huidige beleid aansluit bij de uitgangspunten. Er gebeurt heel veel, maar de raad zou het bij zichzelf moeten houden. De raad moet meer in zijn rol komen te staan en daarvoor is de motie bedoeld.

Er is een tekort uit Den Haag, maar de raad heeft ook zelf een verantwoordelijkheid. Het gaat hem niet om beleid, maar om de rol en op basis waarvan de raad heeft ingestemd en of die daarvoor informatie heeft gehad. Die antwoorden op vragen moeten op tafel komen.

Hij hoopt op redelijkheid en steun voor de motie.

Mevrouw REDMEIJER heeft complimenten van wethouder Walters gehoord over het door de raad gedane goede werk. Bij belangrijke onderwerpen is het nog steeds moeilijk om het kort en bondig te houden. De intentie van het CDA begrijpt zij heel goed, maar de motie zal zij niet ondersteunen.

De heer JAARSMA staat nog steeds aan de zijde van de heer Van Voorden. Er is groei in de cijfers, in de kwaliteit van sturing en de uitvoering. Daarin zijn nog meer stappen te zetten, maar dat kan niet even met een extern onderzoekje waardoor de raad de kaderstelling kan verbeteren. D66 stemt daarom tegen de motie.

Mevrouw REMMERS gaat het juist om de rol van de raad en vraagt de voorzitter de vergadering te schorsen.

De VOORZITTER schorst de vergadering.

Schorsing (00.01 – 00.21 uur).

De VOORZITTER heropent de vergadering.

Mevrouw REMMERS is zeer gecharmeerd van het voorstel van de ChristenUnie, die dezelfde zorgen als haar over de scope verwoordde. De crux zit in de breedte van het onderzoek in de keten. Het gaat haar echter om de rol van de raad en niet om de ambtelijke organisatie. Daarom vraagt hij of het CDA daarin mee kan gaan.

De heer VAN VOORDEN erkent dat het om de rol van de raad gaat. De vraag is welk raadslid men de afgelopen vier jaar is geweest en of men heeft kunnen controleren en kaders kunnen stellen. Als die vraag met nee wordt beantwoord is het tijd om voor de motie te stemmen. De motie verandert daarmee niet.

De heer WESTERNENG heeft gemerkt dat de tekst op meerdere manieren te interpreteren is en wil opgenomen hebben dat het om de rol van de raad gaat en zijn kaderstellende en controlerende rol. Het zou een onderzoek moeten zijn dat unaniem door de raad gedragen wordt. In een volgende commissievergadering zouden allen het over de onderzoeksvraag eens moeten worden. Als dat de gedachte achter deze motie is gaat de VVD daarvoor stemmen.

Mevrouw VREUGDENHIL-DE BLÉCOURT stemt voor onder voorbehoud dat zij alsnog nee kan stemmen als de onderzoeksvraag voorligt. Als het CDA daarmee niet kan leven stemt zij tegen de motie. De concretisering van de motie behoeft voor haar dus een verdere uitwerking.

Mevrouw KALK kan zich voorstellen dat er behoefte is aan gelijkluidendheid over de opdracht. Het is aan de indieners om die te vinden. Zij kan zich vinden in het voorstel van mevrouw Remmers.

De heer JAARSMA wordt geacht tegen de motie te stemmen en geeft de vraagstelling van het onderzoek in goede overweging. Als D66 zich daarin kan vinden zal zij op dat moment kijken of zij daarin kan meegaan. Zoals de motie nu voorligt lijkt die hem niet nodig.

De heer VAN VOORDEN beantwoordt de vraag van mevrouw Vreugdenhil en geeft te kennen dat het voorstel naar de raad terugkomt en dan alsnog tegen kan worden gestemd.

> Motie M 21-16 van het CDA, Hilversums Belang, Democraten Hilversum, de PvdA, de SP en Leefbaar Hilversum wordt via de stemapplicatie in stemming gebracht en met 22 tegen 13 stemmen aangenomen, meet de stemmen van de VVD, GroenLinks, het CDA, het lid Vreugdenhil-de Blécourt van de ChristenUnie, de PvdA, de SP, Leefbaar Hilversum, Hilversums Belang en Democraten Hilversum voor (het lid Pelsma van de ChristenUnie is bij de stemming afwezig).

14 MOTIE M 21-17 VAN DE VVD, HART VOOR HILVERSUM, D66 EN HILVERSUMS BELANG OVER HERNIEUWD PERSPECTIEF VOOR DE HORECA

Mevrouw VAN DROOGE stelt voor de motie door te schuiven naar de volgende raadsvergadering.

De heer VOGEL begrijpt die oproep en voldoet aan dat voorstel.

“De raad van Hilversum, in vergadering bijeen op woensdag 27 januari 2021;
overwegende dat:

- we helaas nog vol in de lockdown zitten en er op termijn meer duidelijkheid komt over het perspectief voor de hard getroffen horeca sector;
- ondernemers in afwachting zijn om met al hun creativiteit weer te kunnen opstarten;
- het van belang is dat we de economie straks weer met een extra boost kunnen opstarten;
- de gemeente ook een belangrijke rol heeft om dit proces te begeleiden en te optimaliseren met meer ruimte voor terrassen in de openbare ruimte;
- ondernemers in de horeca extra willen investeren in de terraskwaliteit maar voor hen er meer zekerheid nodig is om de extra investeringen ook te kunnen terugverdienen;

verzoekt het college:

- om vanuit de taskforce een plan te maken om de herstart van de economie te optimaliseren waarbij nadrukkelijk wordt meegenomen de noodzaak om voor de horeca de terrasuitbreiding voor de komende drie jaar veilig te stellen. Bij deze terrasuitbreiding dient ook het precariobeleid betrokken te worden, in die zin dat voor de uitbreiding van de terrassen niet de gebruikelijke tarieven uit de Precarioverordening in rekening worden gebracht;

en gaat over tot de orde van de dag.
(Motie M 21-17 van de VVD, Hart voor Hilversum, D66 en Hilversums Belang)

De VOORZITTER sluit de vergadering om 00.29 uur.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 3 maart 2021,

de griffier,	de voorzitter,
P.M.H. van Ruitenbeek	P.I. Broertjes